

Teave fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete importijatele nende kohustuste kohta ELi F-gaaside määruse alusel

Juhend: eeltäidetud seadmete importimine
Versioon 2.6, veebruar 2020

Käesolev dokument ei piira F-gaaside määruse kohaseid kohustusi ning seda ei tohi pidada õiguslikult siduvaks. ELi liikmesriigid vastutavad määruse (EL) nr 517/2014 rakendamise eest. Täitmise tagamisega seotud küsimustes võtke ühendust asjaomase isikuga oma liikmesriigis.

Mis on uut?

Käesoleva juhendi versiooni 2.6 peamised muudatused võrreldes versiooniga 2.5 (veebruar 2019) on seotud täiendamisaruaude vormiga, mis on juhendile lisatud I lisana.

Tänuavaldus

Käesoleva dokumendi koostasid Euroopa Komisjoni kliimameetmete peadirektoraadi jaoks Barbara Gschrey ja Bastian Zeiger (Öko-Recherche GmbH, Saksamaa) ning Martin Beckmann ja Luc Larmuseau (verico SCE) Wolfram Jörßi ja Graham Andersoni (Öko-Institut, Saksamaa) töö põhjal.

See leht on tahtlikult tühjaks jäetud.

Sisukord

1.	Kellele on see juhend mõeldud?	5
1.1.	Kas see juhend on minu äriühingu jaoks oluline?	5
1.2.	Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete importijate kohustused.....	6
2.	Üldteave ja selgitused	7
2.1.	Kes on importija?.....	7
2.2.	Mida tähendab turule laskmine?.....	7
2.3.	Fluoritud kasvuhoonegaasid ja fluorosüsivesinikud (HFCd)	7
2.4.	Mis on eeltäidetud seadmed?.....	8
2.5.	Eeltäidetud seadmed (või tooted), mis võivad sisaldada F-gaase või II lisa gaase.....	8
2.6.	Globaalse soojendamise potentsiaal (GWP).....	10
2.7.	Kui palju F-gaasi seadmed sisaldavad?	10
2.8.	HFCde järkjärguline kõrvaldamine ja HFCde kvoodisüsteem	11
2.9.	Kvoodiomanikud – vanad turul olijad ja uued turuletulijad....	11
3.	HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude ja HFCde kvoodisüsteemi järgimine	12
3.1.	HFCsid vältides väldite kohustusi.....	13
3.2.	Võimalused imporditud eeltäidetud seadmetes sisalduvate HFCde arvessevõtmiseks kvoodisüsteemis (kooskõlas F-gaaside määruse artikliga 14).....	13
3.3.	1. võimalus. Loa hankimine otse kvoodiomanikult või mõne äriühingu (nt seadmete tootja) kaudu, kes haldab seadmete importijate lubasid	13
3.4.	2. võimalus. Varem ELi turule lastud gaasiga täidetud seadmete importimine (erijuhtudel).....	18
4.	Registreerimine F-gaaside portaalis ja HFCde registri kasutamine.....	20
4.1.	Äriühingute esmane registreerimine.....	20
4.2.	Loa saamine.....	20
4.3.	Loa delegeerimine	23
5.	Vastavusdeklaratsioon ja seonduvad dokumendid	28
6.	Sõltumatu tõendamine ja tulemuste esitamine	29
6.1.	Mida audiitor kontrollib?	30
6.2.	Täpsusastmed	30
6.3.	Tõendamisdokumentide esitamine	30
7.	Seadmete importijate ja tootjate muud kohustused.....	32

7.1. Aruandekohustus	32
7.2. F-gaase sisaldavate seadmete turulelaskmise keelud	32
7.3. Märgistamine	33
7.4. Kokkuvõtte F-gaase sisaldavate seadmete ELis asuva tootja kohustustest	34
8. Fluoritud kasvuhoonegaasid.....	35
8.1. F-gaasid, mis on loetletud F-gaaside määruse I lisas.....	35
8.2. F-gaaside määruse II lisas loetletud muud fluoritud kasvuhoonegaasid	37
8.3. Segu üldise globaalse soojendamise potentsiaali arvutamise meetod	38
9. Levinud segud.....	40
10. Vastavusdeklaratsiooni ja täpsusastme kinnituse vormid	41
10.1. Importija vastavusdeklaratsioon	41
10.2. Tõendamine ja tõendamisdokumentide esitamine.....	43
11. Lisateave.....	46
F-gaaside valdkonna kontaktisikud	46
Euroopa Komisjoni fluoritud kasvuhoonegaaside veebileht	46
I lisa. Tõendamisaruaruande vorm	47

1. Kellele on see juhend mõeldud?

1.1. Kas see juhend on minu äriühingu jaoks oluline?

Käesolev juhend hõlmab nõudeid, mis on esitatud määruses (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta¹ (F-gaaside määrus) äriühingutele, kes impordivad F-gaaside määruse I ja II lisas loetletud gaase sisaldavaid seadmeid (sealhulgas tooteid). Silmas tuleks pidada, et selles dokumendis tähendab seade **nii paikseid kui ka teisaldatavaid**² seadmeid, kui ei ole teisiti sätestatud.

Esitage endale need küsimused, et saada teada, kas see dokument puudutab teie äriühingut.

- 1) Kas teie äriühing on importija? (vt jaotis 2.1 „Kes on importija?“)
- 2) Kas seadmed imporditakse ELis vabasse ringlusesse lubamiseks?
- 3) Kas imporditud seadmed sisaldavad³ gaase, mis on loetletud F-gaaside määruse I ja/või II lisas?
- 4) Kas teie aastane fluorosüivesinikega (HFCdega) täidetud seadmete import ületab künnist 100 CO₂-ekvivalenttonni?

Kui vastasite kõigile neljale küsimusele **jaatavalt**, on teie äriühingul vastavalt F-gaaside määrusele mitu kohustust, sealhulgas kohustus järgida HFCde kvoodisüsteemi.

Selle dokumendi eesmärk on aidata teil neid kohustusi **mõista** ja **täita**.

Lisateabe saamiseks võtke ühendust oma F-gaaside valdkonna kontaktisikuga. Kontaktisikute nimekirja https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/f-gas/docs/contact_list_en.pdf on kättesaadav kliimameetmete peadirektoraadi F-gaaside veebilehel: https://ec.europa.eu/clima/policies/f-gas_et

Asjakohasus seadmete tootjate jaoks

Kui olete **väljaspool ELi valmistatavate seadmete tootja** (ja ise seadmeid ELi ei impordi), siis on ka teile sellest dokumendist kasu, kuna see aitab teil paremini mõista seadmete ELi importimise eeskirju⁴ ja võimaldab teil suurendada oma seadmete importijate teadlikkust nendest eeskirjadest. Eelkõige peaksite pöörama tähelepanu koondamisvõimalusele, mida on selgitatud jaotistes 3 ja 4.3 ning mis võimaldab äriühingutel (nt tootjatel) osaleda HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude täitmisel, hankides kvoodiomanikelt tsentraalselt lubasid ning delegeerides neid äriühingutele, kes tegelevad seadmete ELi importimisega.

Jaotises 7.1 selgitatakse, kuidas seadmete tootjad saavad seadmete importijaid abistada importijate iga-aastase aruandekohustuse täitmisel.

Lisaks on jaotises 7.4 kokku võetud **ELi seadmetootjate kohustused**.

See dokument ei ole õiguslikult siduv ning see ei piira F-gaaside määruse kohaseid kohustusi.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=CELEX%3A32014R0517>.

² Näiteks sõidukite kliimaseadmed.

³ Seadmed loetakse F-gaase sisaldavateks ka siis, kui selliseid gaase leidub ainult seadme teatavates osades (nt seadmete isolatsioonivahus). F-gaaside määruse (artikkel 14) järgimisega seoses (vt jaotised 3 ja 5) on aga olulised ainult HFCd, millega täidetakse külmasüsteeme.

⁴ Vt ka lahter lk 12.

1.2. Fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete importijate kohustused

F-gaaside määruse I (vt jaotis 8.1) ja/või II lisas (vt jaotis 8.2) loetletud gaase sisaldavate seadmete importijate põhikohustused on alljärgnevad.

- Paiksete ja teisaldatavate jahutus-, kliimaseadmete ja soojuspumpade (RAC-seadmete) importijad peavad tagama, et kõik seadmete eeltäitmiseks kasutatud fluorosüivesinikud (HFCd) on arvesse võetud HFCde kvoodisüsteemis (vt jaotis 3). Importijad peavad registreeruma ka HFCde registris (vt jaotis 4) ja koostama importimise ajal ühe või mitu vastavusdeklaratsiooni (vt jaotis 5) (F-gaaside määruse artiklid 14 ja 17) ning tagama, et nõuete järgimine oleks täielikult dokumenteeritud ja tõendatud (vt jaotis 6).
- F-gaaside määruse I (vt jaotis 8.1) ja/või II lisas (vt jaotis 8.2) loetletud gaase sisaldavate toodete ja seadmete importijad peavad igal aastal esitama impordiaruande (vt jaotis 7.1) importimisele järgneva aasta 31. märtsiks (F-gaaside määruse artikkel 19)⁵.
- Teatavat tüüpi seadmetele, mis sisaldavad I lisas loetletud gaase, kehtivad turulelaskmise piirangud (vt jaotis 7.2). Konkreetset tingimused on loetletud F-gaaside määruse III lisas (artikkel 11).
- I lisa gaase sisaldavad seadmed peavad olema märgistatud (vt jaotis 7.3).

Selles dokumendis keskendutakse eelkõige nendele **F-gaaside määruse** kohastele kohustustele, **mis on seotud HFCdega eeltäidetud RAC-seadmete importimisega** (F-gaaside määruse artikkel 14).

⁵ Pöörake tähelepanu sellele, et aruandekohustuse künnis on 500 CO₂-ekvivalenttonni, nagu on selgitatud jaotises 7.1.

2. Üldteave ja selgitused

2.1. Kes on importija?

Importija on juriidiline isik, kes impordib gaasi või seadmeid pärast ELi tollis vormistamist. F-gaaside määruse järgimiseks on tollis täidetavad dokumendid olulised seepärast, et need tõendavad importimise fakti. **Dokumentides nimetatakse importijat kaubasaajaks** (tollideklaratsiooni või ühtse haldusdokumendi (SAD) lahter 8).

Äriühingut loetakse importijaks ainult siis, kui ta impordib seadmeid ELi mittekuuluvatest riikidest. Äriühingut ei loeta importijaks, kui ta üksnes ostab eeltäidetud seadmeid äriühingutelt või müüb neid äriühingutele teistes liikmesriikides. Liikmesriikidevahelisi kaubasaadetisi ei loeta impordiks/eksportiks.

2.2. Mida tähendab turule laskmine?

F-gaaside määruse artiklis 2 on turule laskmine määratletud järgmiselt: „liidus esmakordselt teistele isikutele tarnimine või kättesaadavaks tegemine tasu eest või tasuta või tootja oma tarbeks, sealhulgas tollimenetluse alusel liidus vabasse ringlusse lubamine.“

Seadmete importijate jaoks tähendab see seda, et **kui seadmed on lubatud vabasse ringlusse, loetakse need turule lastuks**. Kui aga seadmed imporditakse näiteks seestöötlemisprotseduuri alusel, ei ole need turule lastud. Muud tolliprotseduurid, mida ei loeta turule laskmiseks, on transiidiks importimine, ajutise ladustamise protseduur, tolliladustamisprotseduur või tollimaksuvaba tsooni protseduurid⁶.

See kehtib ka mahtkaubana tarnitavate gaaside kohta. Kui gaasi ostetakse ELis mahtkaubana, loetakse, et müüja on selle turule lasknud. Kui gaas imporditakse ELi, siis loetakse see turule lastuks siis, kui see lubatakse vabasse ringlusse.

2.3. Fluoritud kasvuhoonegaasid ja fluorosüivesinikud (HFCd)

Fluoritud kasvuhoonegaasid on sünteetilised ühendid, mida kasutatakse eri tööstussektorites ja rakendustes, eelkõige jahutusseadmetes. Enamikul juhtudel kasutatakse neid selleks, et asendada teatavaid osoonikihti kahandavaid aineid, nagu klorofluorosüivesinikud (CFCd) ja osaliselt halogeenitud klorofluorosüivesinikud (HCFCd), mis vastavalt Montreali protokollile järk-järgult kasutuselt kõrvaldatakse. Kuigi fluoritud kasvuhoonegaasidel ei ole olulisi osoonikihti kahandavaid omadusi, aitavad nad siiski oluliselt kaasa kliimamuutustele. Nende eri rakendustes kasutatavate gaaside kliimamõju on võrreldav kogu lennundusvaldkonna kliimamõjuga. F-gaaside määruuses esitatud mõistete (artikkel 2) kohaselt on HFCsid sisaldavad segud samuti HFCd.

Mõiste „F-gaas“ viitab gaasidele, mis on loetletud F-gaaside määruse I lisas. Need on

1. fluorosüivesinikud (HFCd),
2. perfluorosüivesinikud (PFCd),
3. väävelheksafluoriid (SF₆).

F-gaaside määruse II lisas on loetletud muud fluoritud kasvuhoonegaasid (II lisa gaasid). Nende seas on küllastumata (kloro)fluorosüivesinikud, fluoritud eetrid ja alkoholid ning muud perfluoritud ühendid.

---

⁶ Välja arvatud juhul, kui imporditud seadmed jäävad ELi tolliterritooriumile kauemaks kui 45 päeva või kui need seejärel esitatakse ELis vabasse ringlusse lubamiseks või töötlemiseks.

Mõisted „F-gaasid“, „HFC“ ja „II lisa gaasid“ hõlmavad ka neid sisaldavaid segusid. Gaasid ja segud võivad olla tuntud eri nimetuste all. Näiteks HFC-134a on tuntud ka kui R134a ning R404A on R125, R143a ja R134a (kõik need on HFCd) segu.

F-gaaside määru I lisa F-gaasid ja II lisa muud gaasid on loetletud selle dokumendi jaotises 8 „Fluoritud kasvuhoonegaasid“ ning HFCsid sisaldavate kõige rohkem kasutatavate segude loetelu leiab jaotisest 9 „Levinud segud“.

Seadmete importijatele F-gaaside määru I lisa F-gaasid ja II lisa muud gaasid on loetletud selle dokumendi jaotises 8 „Fluoritud kasvuhoonegaasid“ ning HFCsid sisaldavate kõige rohkem kasutatavate segude loetelu leiab jaotisest 9 „Levinud segud“.

Seadmete importijatele F-gaaside määru I lisa F-gaasid ja II lisa muud gaasid on loetletud selle dokumendi jaotises 8 „Fluoritud kasvuhoonegaasid“ ning HFCsid sisaldavate kõige rohkem kasutatavate segude loetelu leiab jaotisest 9 „Levinud segud“.

Seadmete importijatele F-gaaside määru I lisa F-gaasid ja II lisa muud gaasid on loetletud selle dokumendi jaotises 8 „Fluoritud kasvuhoonegaasid“ ning HFCsid sisaldavate kõige rohkem kasutatavate segude loetelu leiab jaotisest 9 „Levinud segud“.

Tabel 1. Seadmetega seotud kohustuste ulatus vastavalt gaasi tüübile

	HFCd (I lisa, 1. jagu)	PFCd ja SF ₆ (I lisa, 2. ja 3. jagu)	II lisa gaasid
HFCde järkjärguline kõrvaldamine	X		
Aruandlus	X	X	X
Tootekeelud	X	X	
Toodete märgistamine	X	X	

2.4. Mis on eeltäidetud seadmed?

F-gaaside määru kontekstis on eeltäidetud seadmed RAC-seadmed, mis on juba (või vähemalt osaliselt) täidetud HFCst külmaaine või seguga, mis importimise ajal sisaldab vähemalt ühte HFCd. Eeltäitmine toimub sageli seadmete tootmise ajal. Mõnikord on paigaldamise ajal vaja seadmeid täiendavalt täita, näiteks paigaldamise kohas olevate tingimuste tõttu, nagu standardpikkusest pikemad torud.

Muud aruandluse ja märgistamisega seotud kohustused ning seadmete turule laskmise piirangud kehtivad üldisemalt **seadmetele, mis sisaldavad** F-gaase ja/või II lisa gaase. See puudutab nii seadme kontuurides sisalduvaid gaase kui ka seadme muudes osades, näiteks isolatsioonivahus kasutatavaid gaase.

2.5. Eeltäidetud seadmed (või tooted), mis võivad sisaldada F-gaase või II lisa gaase

Loetelu seadmetest (ja toodetest), mis võivad olla eeltäidetud või sisaldada F-gaase (mittetäielik loetelu):

- hermeetiliselt suletud⁷ RAC-seadmed, mis sisaldavad HFCsid:
  - kodumajapidamistes kasutatavad külmikud ja sügavkülmikud;
  - omaette („plug-in“) jahutusseadmed ärilistel eesmärkidel / muuks otstarbeks;
  - soojuspumbaga pesukuivatid;

⁷ Eeltäidetud seadmete turustajad ja lõppkasutajad peavad eristama hermeetiliselt suletud ja mittehermeetiliselt suletud seadmeid, kuna viimaseid võivad paigaldada ainult sertifitseeritud isikud (artikkel 10, artikli 11 lõiked 4 ja 5).

- teisaldatavad kliimaseadmed (monoplokid);
- niisutid;
- ...
- Mittehermeetiliselt suletud RAC-seadmed või nende komponendid, mis sisaldavad HFCsid:
  - ühe siseosaga kliimaseadmed;
  - soojuspumbad;
  - mitme siseosaga kliimaseadmed;
  - jahutusained;
  - teisaldatavad kliimaseadmed (kasutatakse nt autodes, bussides, rongides, laevadel);
  - teisaldatavad jahutusseadmed (kasutatakse nt külmikveokites ja -haagistes);
  - ...
- Muud seadmed (mis ei ole RAC-seadmed) ja tooted, milles kasutatakse HFCsid:
  - tuletõrjeseadmed (sh sõidukites);
  - vahttooted (nt ekstrudeeritud polüstüreen (XPS), polüuretaan (PU), ühekomponendiline vaht (OCF));
  - aerosooltooted;
  - lahustid;
  - ...
- Seadmed ja tooted, milles kasutatakse F-gaase või II lisa gaase (v.a HFCd):
  - jaotlad;
  - tuletõrjeseadmed (sh sõidukites);
  - lahustite jaoturid;
  - ...

2.6. Globaalse soojendamise potentsiaal (GWP)

Igale F-gaasile ja II lisa gaasile on määratud globaalse soojendamise potentsiaal (GWP). Segu puhul arvutatakse GWP segu üksikkoostisainete põhjal⁸. GWP näitab, kui suures ulatuses gaas atmosfääri soojendab. See arvutatakse ühe kilogrammi F-gaasi / II lisa gaasi 100-aastase soojendamise potentsiaalina ühe kilogrammi CO₂ suhtes.

Praegu enim kasutatavate F-gaaside ja segude GWP ulatub tuhandetesse. R404A (GWP 3 922) potentsiaal on näiteks 3 922 korda suurem kui CO₂-l. F-gaaside atmosfääri sisenemise takistamine on väga tõhus heite vähendamise viis.

Tabel 2. Peamiste kasvuhoonegaaside, külmaainete ja muude fluoritud ühendite GWP

Gaas	GWP (AR4, ⁹ 100 aastat)
CO ₂	1
Metaan	25
Dilämmastikoksiid	298
R134a	1 430
R407C (segu)	1 774
R410A (segu)	2 088
R404A (segu)	3 922
HFC-125	3 500
PFC-14	7 390
SF ₆	22 800

2.7. Kui palju F-gaasi seadmed sisaldavad?

HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude või F-gaaside ja II lisa gaasidega seotud aruandekohustuste täitmiseks peavad importijad teadma imporditud seadmete eeltäitmiseks kasutatud gaaside kogust, mida väljendatakse CO₂-ekvivalenttonnidena. See kogus tuleb seadme märgisel esitada CO₂-ekvivalentina; märgis tuleb lisada seadme turule laskmisel (st pärast importimist vabasse ringlusse lubamisel).

Näide:

selleks et arvutada 1 000 kodumajapidamistele mõeldud ühe siseosaga kliimaseadme eeltäidetud HFCde kogust, tuleb kõigepealt arvutada HFCde kogus igas seadmes.

Oletame, et iga seade sisaldab 1 kg R410a. R410a GWP on 2 088.

See tähendab:

=> iga seade on eeltäidetud HFCdega koguses, mis on:

0,001 tonni × 2 088 = 2,088 CO₂-ekvivalenttonni

=> kogu eeltäidetud kogus imporditud partii on:

1 000 × 2,088 CO₂-ekvivalenttonni = 2 088 CO₂-ekvivalenttonni.

Samuti on tähtis kindlaks teha, mis tüüpi külmaainet on kasutatud. Kui kliimaseadmed on täidetud hoopis 1 kg R32-ga (GWP = 675), on 1 000 seadme koosneva partii kogu imporditud kogus 675 CO₂-ekvivalenttonni (0,001 tonni × 675 × 1 000).

⁸ Arvutusmeetodit on selgitatud F-gaaside määruse IV lisas. Lihtsustatud versiooni leiab ka selle dokumendi jaotises 8.3 „Segu üldise globaalse soojendamise potentsiaali arvutamise meetod“.

⁹ AR4: valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) neljas hindamisaruanne, 2. peatükk („Changes in Atmospheric Constituents and in Radiative Forcing“), tabel 2.14: www.ipcc.ch/report/ar4/wg1/

Mitte-HFCde, näiteks süsivesinike suhtes ei kohaldata F-gaaside määruse alusel impordipiiranguid. Siiski on piirangud segudele, mis sisaldavad HFCsid, isegi kui need sisaldavad ka muid aineid. Võtame näiteks segu R-431A, mis sisaldab 71 % R-290 (propaan, GWP = 3) ja 29 % R-152a (GWP = 124). 1 kg R-431A sisaldavast 1 000 seadmest koosneva partii kogu imporditud HFCde kogus oleks ainult 38 CO₂-ekvivalenttonni (0,001 tonni × (71 % × 3 + 29 % × 124) × 1 000) tänu segu väikesele GWP-le. Vt ka jaotis 8.3 „Segu üldise globaalse soojendamise potentsiaali arvutamise meetod“.

2.8. HFCde järkjärguline kõrvaldamine ja HFCde kvoodisüsteem

F-gaaside määruks nõutakse, et ELis turule lastavate HFCde kogust tuleb perioodil 2015–2030 vähendada (ehk need järk-järgult kõrvaldada) 79 % võrra. HFC kogused arvutatakse CO₂-ekvivalendina (artikkel 15). Järkjärgulisel kõrvaldamisel kasutatakse HFCde kvoodisüsteemi (artikkel 16), mille osana antakse (ainult!) **mahtkaubana** tarnitavate gaaside tootjatele ja importijatele kvoodid, mis piiravad nende õigust gaase mahtkaubana turule lasta (vt jaotis 2.9).

2.9. Kvoodiomanikud – vanad turul olijad ja uued turuletulijad

Mahtkaubana turule lastavate HFCde tootjatel ja importijatel peavad HFCde mahtkaubana turulelastamiseks olema kvoodid. Kvoodiomanike jaotus vanadeks turul olijateks ja uuteks turuletulijateks on seadmete importijate jaoks oluline, kuna kvootide kasutamise loa hankimise protsess on mõneti erinev (vt jaotis 3).

Vanad turul olijad on äriühingud, kellele on määratud kontrollväärtus, mis põhineb 1. jaanuarist 2015 mahtkaubana turule lastud ning artikli 19 alusel kättesaadavate andmetega aastate kohta teatatud kogustel (F-gaaside määruse artikkel 16). Nendele äriühingutele eraldab Euroopa Komisjon kvoodid, lähtudes nende ajaloolisest turuosast, st kontrollväärtusest. Ajavahemiku 2018–2020 vanad turul olijad on loetletud komisjoni rakendusotsuses (EL) 2017/1984: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32017D1984>

Uued turuletulijad on äriühingud, kellele kontrollväärtust määratud ei ole, kuid kes plaanivad lasta järgneval aastal HFCsid mahtkaubana ELi turule. Komisjon on neile eraldanud kvoodid, lähtudes teatest, milles teatakse kavatsusest lasta HFCsid mahtkaubana turule (F-gaaside määruse artikli 16 lõige 2). Kvoodid pärinevad selleks otstarbeks eraldatud reservist ning need eraldatakse proportsionaalsuse põhimõtte alusel.

Komisjon arvutab kontrollväärtused uuesti iga kolme aasta järel, võttes aluseks alates 2015. aastast turule lastud HFCd. See tähendab, et praeguste uute turuletulijate seisund järgmises ümberarvutamise voorus muutub ja neist saavad vanad turul olijad.

HFCdega eeltäidetud seadmete importijad ei impordi gaase mahtkaubana; nad ei ole ei vanad turul olijad ega uued turuletulijad. Mõisteid „vanad turul olijad“ ja „uued turuletulijad“ kasutatakse ainult nende tootjate ja importijate kohta, kes lasevad gaase turule mahtkaubana.

Seadmete importijatel kvote ei ole, kuid järkjärguline kõrvaldamine puudutab neidki (vt jaotis 3 „HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude ja HFCde kvoodisüsteemi järgimine“).

3. HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude ja HFCde kvoodisüsteemi järgimine

Määruses (EL) nr 517/2014 (F-gaaside määrus) on kehtestatud mitu reeglit, mida HFCdega eeltäidetud RAC-seadmete importijad on kohustatud järgima.

F-gaaside määruses sätestati HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõue ja kvoodisüsteem mahtkaubana tarnitavate (st gaasimahutites või -balloonides transporditavate) HFCde tootjatele ja importijatele. NB! HFCdega eeltäidetud seadmete importijad ja ELi tootjad ei lase **gaase** ELi turule **mahtkaubana. Seega ei ole neil HFC kvote.** Sellegipoolest mõjutab järkjärguline kõrvaldamine ka neid.

HFCde järkjärgulise kõrvaldamise eesmärk on aegamööda vähendada HFCde kasutamist. Kui HFCsid saaks imporditud seadmetes piiranguteta importida, ei oleks võimalik keskkonnanäesmärki täita. HFCdega eeltäidetud RAC-seadmete import on teataval tingimustel siiski lubatud. Sellegipoolest on kõige lihtsam viis HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude täitmiseks võimaluse korral HFCdega täidetud RAC-seadmete importimist vältida (vt jaotis 3.1).

HFCdega eeltäidetud RAC-seadmete importijad¹⁰ peavad tagama (F-gaaside määruse artikkel 14), **et seadmete täitmiseks kasutatud HFCd on eeltäidetud seadmete ELi turule laskmisel kvoodisüsteemis arvesse võetud.** Seda nõuet ei kohaldata importijate suhtes, kes impordivad vähem kui 100 CO₂-ekvivalenttonni HFCsid aastas.

Võimalusi HFC-seadmete impordi arvessevõtmiseks kvoodisüsteemis on selgitatud jaotistes 3.2–3.4. Lisaks **peab artikli 14 järgimine olema täielikult dokumenteeritud ja tõendatud.** Dokumenteerimise ja vastavusdeklaratsioonidega seotud kohustusi on selgitatud jaotises 5, sõltumatut tõendamist on käsitletud jaotises 6.

Sellest tulenevalt on seoses HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude järgimisega (artikkel 14) seadmete importijate jaoks tähtis eristada HFCdega eeltäidetud RAC-seadmeid muudest kui RAC-seadmetest või HFCdega täitmata seadmetest (vt ka jaotis 2.5 „Eeltäidetud seadmed (või tooted), mis võivad sisaldada F-gaase või II lisa gaase“).

HFCdega täidetud RAC-seadmete väljaspool ELi asuvate tootjate roll

Järkjärgulise kõrvaldamise nõude järgimine tuleb tagada eeltäidetud seadmete turule laskmisel, mistõttu mõjutab see kohustus peamiselt importijaid. Seadmete tootjad (kes tegutsevad väljaspool ELi) võivad siiski samuti rolli mängida.

Väljaspool ELi asuvate tootjate roll võib võimaluse korral hõlmata alljärgnevat:

- importijate teadlikkuse suurendamine F-gaaside määruse täitmise kohta, eelkõige seoses sellega, et RAC-seadmed on hõlmatud HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõudega (artikli 14 kohased kohustused, vt jaotised 3–6), ja iga-aastase aruandekohustusega artikli 19 alusel (vt jaotis 7.1);
- aktiivne osalemine HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude täitmise, hankides ja delegerides lubasid koondamisvõimaluse kaudu (vt jaotis 3.3 ja HFCde registri kasutamise praktilised juhised jaotises 4.3);
- importijatele nõuete täitmise võimaluse tagamine, esitades asjakohased vastavusdeklaratsiooni(de)s nõutavad dokumendid (vt jaotis 5); ja
- seadmete märgistamise tagamine (vt jaotis 7.3) vastavalt F-gaaside määruse artiklile 12.

¹⁰ Vt importija kirjeldus jaotises 2.1 „Kes on importija?“.

3.1. HFCsid vältides väldite kohustusi

Kõige lihtsam viis HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude täitmiseks on täielikult vältida HFCdest sõltuvate RAC-seadmete importimist. Paljude seadmetüüpide puhul on juba saadaval võrreldavad HFC-vabad mudelid, milles kasutatakse näiteks süsivesinikke.

Alternatiivina võiksid importijad sisse tuua HFC-seadmeid, mis ei ole HFCdega eeltäidetud (nn tühjad seadmed). Seadmed võib sisse tuua HFC-vaba täiteainega (nagu lämmastik) ja seejärel täita need ELis ostetud (ja seega kvoodisüsteemis arvesse võetud) HFCdega ELis (nt paigaldamise ajal). See võimaldaks importijal vältida lubade hankimist (vt 2. võimalus allpool) ja aruandlusnõudeid, kuid nn tühjad seadmed tuleb siiski märgistada vastavalt F-gaaside määruse artiklile 12 (vt jaotis 7.3).

3.2. Võimalused imporditud eeltäidetud seadmetes sisalduvate HFCde arvessevõtmiseks kvoodisüsteemis (kooskõlas F-gaaside määruse artikliga 14)

Alljärgnevalt on kirjeldatud kaht võimalust, kuidas RAC-seadmete importija saab täita ELi kvoodisüsteemiga seotud kohustust, et võtta arvesse HFCsid eeltäidetud seadmetes, kui nende aastaimport ületab künnist 100 CO₂-ekvivalenttonni aastas.

1. võimalus. Hankida kvoodiomanikult **luba**, mis vastab HFCde kogusele eeltäidetud seadmetes. Luba on võimalik hankida otse kvoodiomanikult või sellise äriühingu (nt seadmete tootja) kaudu, kes on saanud loa kvoodiomanikult, et anda see edasi (n-ö delegeerida) seadmeid importivatele äriühingutele (nn koondamiskord). Seadmete importija võib luba kasutada vastavusdeklaratsioonide jaoks (jaotis 5 „Vastavusdeklaratsioon“) ainult siis, kui see on kantud HFCde registrisse¹¹.

Lubade süsteemi on täiendavalt selgitatud allpool jaotises 3.3. HFCde registri praktilist kasutamist sellel eesmärgil käsitletakse jaotises 4.2.

2. võimalus. Tõendada, et eeltäidetud **HFCd olid varem ELi turule lastud**. Selgituse leiab allpool jaotises 3.4.

Mõlema võimaluse puhul tuleb esitada vastavusdeklaratsioonid iga seadmete importimise korral ja alusdokumendid, nagu on selgitatud jaotises 5. Vastavusdeklaratsioone tuleb igal aastal tõendada, nagu on selgitatud jaotises 6.

3.3. 1. võimalus. Loa hankimine otse kvoodiomanikult või mõne äriühingu (nt seadmete tootja) kaudu, kes haldab seadmete importijate lubasid

Selle võimaluse kohaselt saab HFCdega eeltäidetud RAC-seadmete importija **loa kvoodiomanikust äriühingult** (st gaasi tootjalt või importijalt) või lube haldavalt äriühingult, **et kasutada kvoote** F-gaaside määruse artikli 14 järgimiseks.

NB! Seadmete importijad ei tohiks üritada ise kvoote hankida, et eeltäidetud seadmeid importida.

Mis on luba?

Luba on lepinguline kokkulepe kvoodiomaniku (st gaasi tootja või importija) ja seadmete importija või sellise ettevõtja (nt seadmete tootja) vahel, kes soovib seadmete importijate lubasid hallata. Viimasel juhul delegeerib nn loahaldur kvoodiomanikult saadud loa osad seadmete importijale.

¹¹ Vt jaotis 4 „Registreerimine F-gaaside portaalis ja HFCde registri kasutamine“, et saada parem ülevaade HFCde registrist.

Luba või delegeeritud luba võimaldab importijal kasutada konkreetse osa kvooti (CO₂-ekvivalendina), mis kuulub kvoodiomanikule, et importida oma eeltäidetud seadmeid.

Load antakse alati teisele äriühingule (vt F-gaaside määruse artikli 18 lõige 2), st kvoodiomanik ei saa anda endale luba seadmete importimiseks. **Importija jaoks kehtib luba siis, kui see on kantud HFCde registrisse ja seal aktsepteeritud 30 päeva jooksul (staatus: „kehtiv“).**

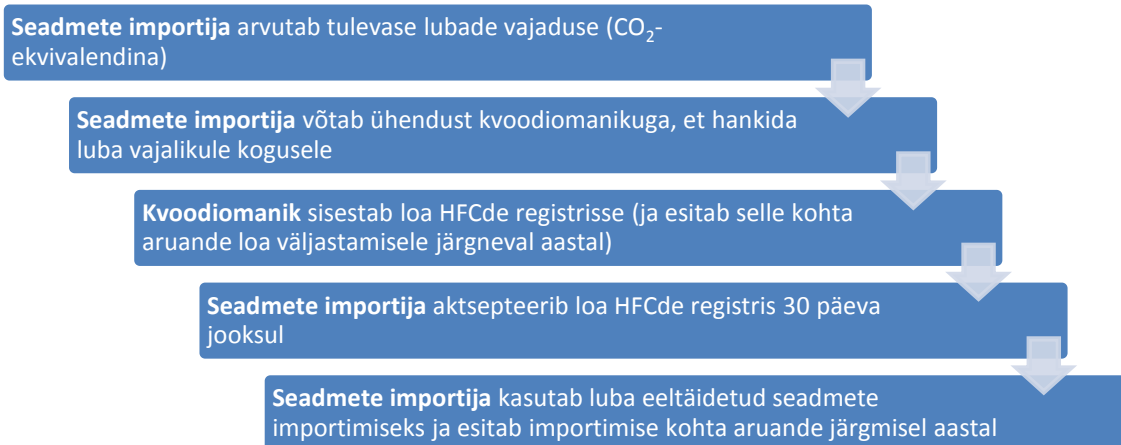
Kui kvoodiomanik annab loa kasutada teatavat osa tema kvoodist, loetakse seda osa kvoodist sellel aastal *enda otstarbel* kasutatuks ja seda ei saa enam kasutada näiteks gaasi mahtkaubana importimiseks. Teiste sõnadega peavad kvoodiomanikud tagama, et vastaval aastal turule lastav üldkogus, sealhulgas sellel aastal teistele lubatud kogused, ei ületaks nende aastakvooti. Kvootide ületamine on ebaseaduslik ja karistatav vastavalt F-gaaside määrusele (artikkel 25) ja asjaomase liikmesriigi õigusele.

Lubade hankimine otse kvoodiomanikult

Lubade otse hankimiseks peaks seadmete importija pöörduma kvoodiomaniku poole, kasutades kontaktvahendit F-gaaside portaalis või võttes ühendust komisjoni rakendusotsuses (EL) 2017/1984¹² loetletud kvoodiomanikega, et taotleda lubasid aegsasti. Luba ei ole ajaliselt piiritletud, st kvoodiomanikult 2015. aastast saadud luba saab kasutada eeltäidetud seadmete importimiseks järgnevatel aastatel.

Importijad peaksid hankima piisavalt lube, et katta kogu HFCde kogus seadmetes nende importimise ajal (vabasse ringlusse lubamine). See kogus arvutatakse CO₂-ekvivalendina.

Äriühingud peavad oma load registreerima HFCde registris, sest vastasel juhul need seadmete importimiseks ei kehti. Seadmete importijad näevad registris lubasid ja koguseid (CO₂-ekvivalendina), mida kvoodiomanikud on neile otse lubanud.

Kontaktvahend

Kontaktvahendi eesmärk on viia kokku kvoodiomanikud ja eeltäidetud seadmete importimiseks lube soovivad äriühingud. Selle funktsiooni kasutamiseks tuleb F-gaaside portaalis klõpsata kontaktvahendi nuppu.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32017D1984>. Loetletud on üksnes äriühingud, kellele on määratud kontrollväärtus (vanad turul olijad). Uutest turuletulijatest kvoodiomanike nimekiri ei ole avalikult kättesaadav.

Äriühingud saavad vaadata kaht nimekirja: kvoodiomanike nimekiri ja lubade soovijate nimekiri. Klõpsates nuppu „CONTACT“ („kontakt“) saavad äriühingud saata automaatse e-kirja, milles palutakse adressaadil nendega ühendust võtta.

EQUIPMENT AUTHORISATION MATCHMAKING

CHOOSE:

List quota holders List authorisation seekers

UNDERTAKING NAME	COUNTRY	ACTION
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	United Kingdom (UK)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Cyprus (CY)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Italy (IT)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Germany (DE)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Czech Republic (CZ)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Spain (ES)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	United Kingdom (UK)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	France (FR)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Germany (DE)	CONTACT
NMORGANIZATION-- [REDACTED]	Hungary (HU)	CONTACT

SHOW 10 ENTRIES PAGE 1 OF 6 SHOWING 1 TO 10 OF 56 ENTRIES

1.32.2 (57b918c) - 25-08-2018 22:09 | [Top](#) [Contact](#) - [Legal notice](#)

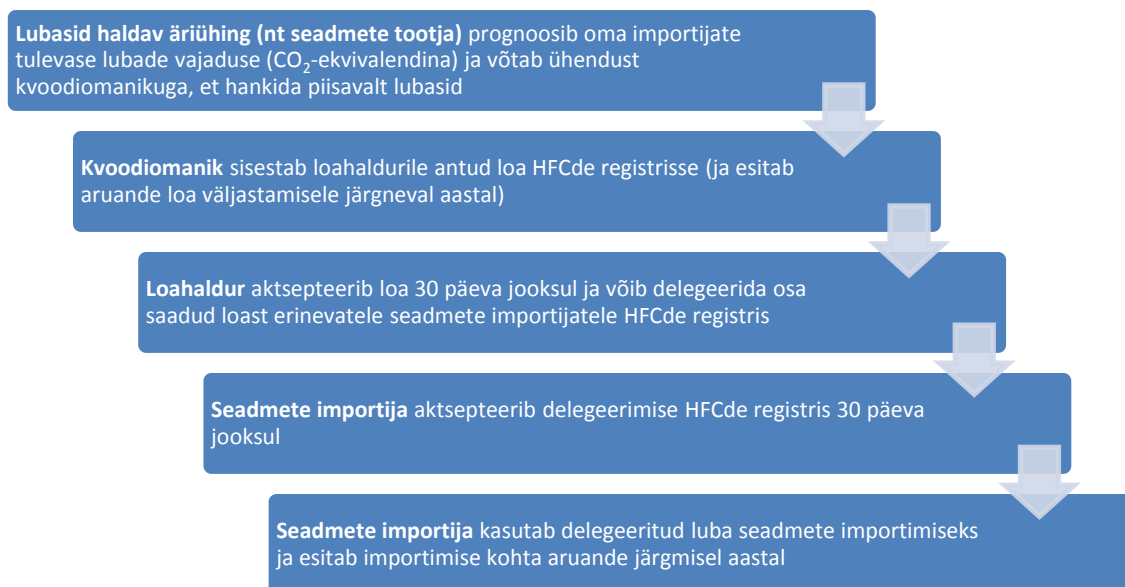
Nendes nimekirjades äriühinguid vaikselt ei kuvata. Selleks et äriühing kuvataks nimekirjas, peab ta olema andnud nõusoleku oma registreerimisprofiilis,

- 1) klõpsates ülal menüüs nuppu „PROFILE“ („profiil“);
- 2) klõpsates all paremal nuppu „EDIT“ („redigeeri“);
- 3) klõpsates vastavat nõusolekuvälja (kastike äriühingu profiili all).

Lubade hankimine importijate lubasid haldava äriühingu (nt seadmete tootja) kaudu (koondamiskord)

Koondamiskord võimaldab väiksematel importijatel lube omandada. Selle korra kohaselt loob äriühing (nt seadmete tootja), kes soovib seadmete importijate lube hallata, lubade kogumi, mida seadmete importijad saavad kasutada. Selleks omandab ta kvoodiomanikult suurema koguse lube. Loahaldur saab seejärel delegeerida HFCde registris kogu lubatud koguse või osa sellest teistele äriühingutele, kes on registreeritud seadmete importijatena. **Delegeerida on võimalik vaid üks kord, edasi delegeerimine ei ole võimalik.**

Kvoodiomanikud ja loahaldurid (nt tootjad) näevad HFCde registris koguseid (CO₂-ekvivalendina), mida nad on lubanud/delegeerinud seadmete importijatele, aastate lõikes.

Lubade hankimine vanadelt turul olijatel või uutelt turuletulijalt

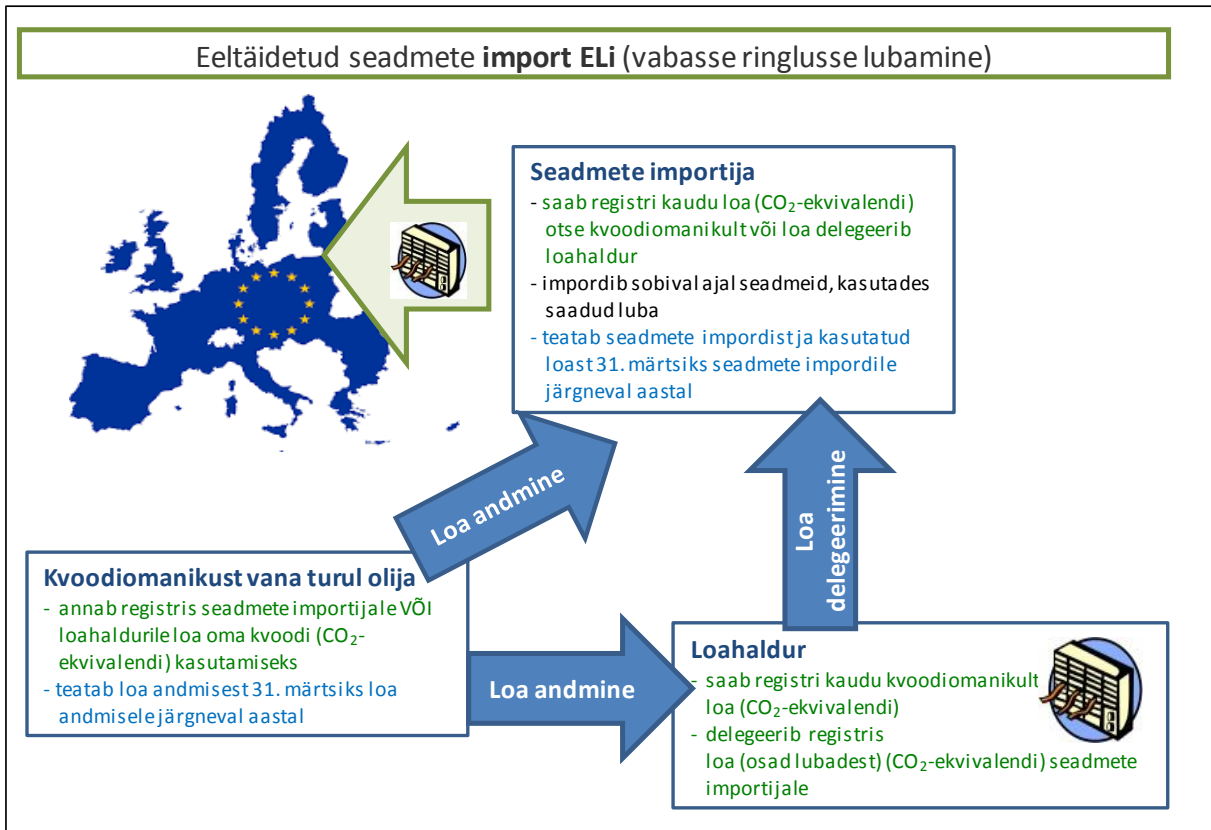
Kvoodiomanikest äriühingud jagunevad vanadeks turul olijateks, st kontrollväärtusega äriühinguteks, ja uuteks turuletulijateks, st äriühinguteks, kellele ei ole määratud kontrollväärtust (vt jaotis 2.9). Mõlemat tüüpi äriühingud võivad lubasid anda, **kuid uued turuletulijad peavad loa andmise korral ka müüma füüsiliselt vastava koguse gaasi**, (vanade turul olijate puhul see nii ei ole). Gaasi füüsiline müük ei pea tingimata toimuma loa saajale (st seadmete importijale). Seetõttu saab uus turuletulija müüa oma load osalejale A, kui ta on füüsiliselt müünud vähemalt samas koguses gaasi osalejale B. Uus turuletulija või – kui tegemist on ELi-välise äriühinguga – tema ainuesindaja peab tõendama müügi toimumist, näiteks veokirjade või kättesaamiskinnitustega (artikli 18 lõige 2). Kvoodiomanikust uus turuletulija peab need tõendid esitama aastaaruande jaoks (vt jaotis 7.1 „Aruandekohustus“), mille tähtpäev on loa andmisele järgneva aasta 31. märts.

Lubade puhul (mitte kvootide puhul, mis on ette nähtud vaid HFCde mahtkaubana tootjatele ja importijatele) saab seadmete importija võimalikke kasutamata jäänud ja delegeeritud lubasid kasutada järgnevatel aastatel.

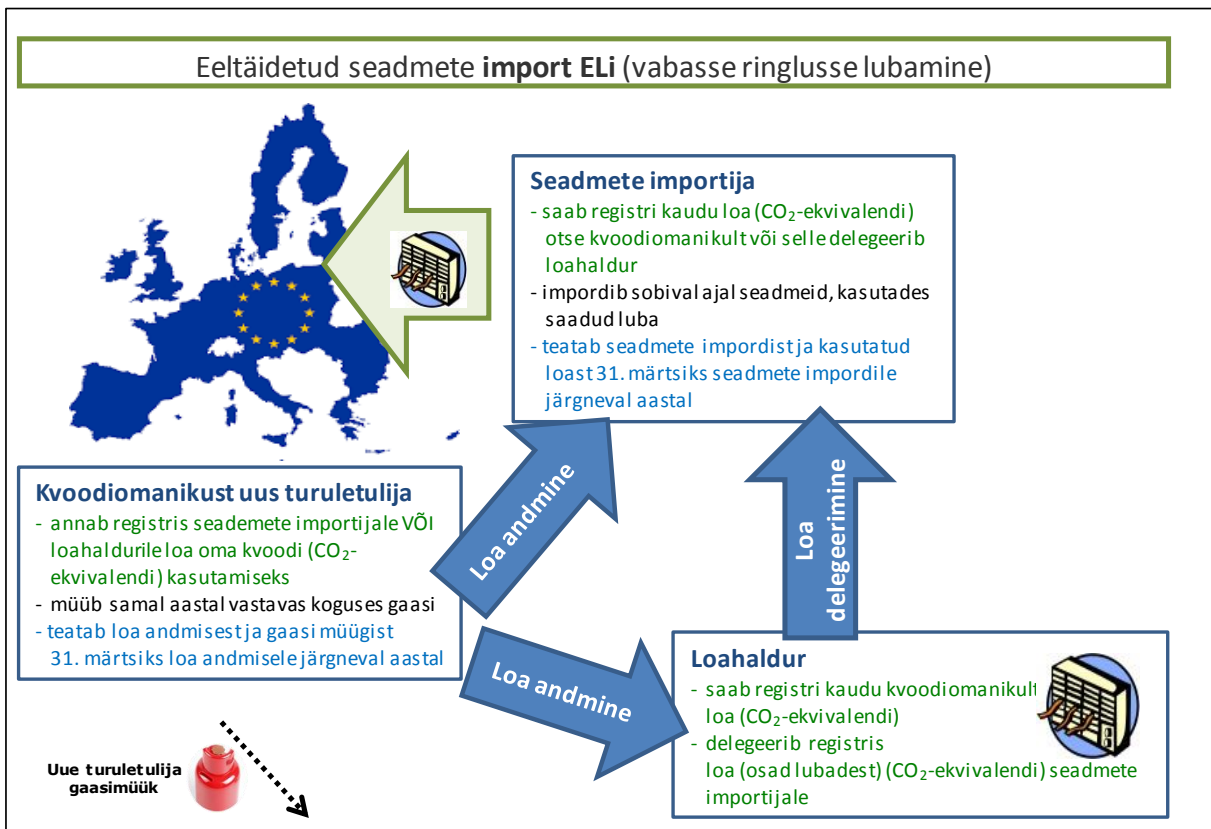
Allpool toodud voodiagrammidel on kirjeldatud lubade saamist i) vanadelt turul olijatel ja ii) uutelt turuletulijalt.

i) Loa saamine kvoodiomanikust vanalt turul olijalt

ii) Loa saamine kvoodiomanikust uuel turuletulijalt

Seadmete importija (või loahalduri) jaoks ei ole sisulist vahet, kas saada luba ELis asuvalt või ELi-väliselt uuel turuletulijalt. ELi-väliselt uut turuletulijat peab liidus esindama

ainuesindaja (ELis asuv äriühing), et täita F-gaaside määruse nõudeid, näiteks nõudeid lubadega seotud aruandekohustuse, gaasi müügi ja impordi kohta.

Kuidas esitada andmeid lubade kohta?

Nõuete täitmise tagamiseks tuleb **(delegeeritud) load registreerida HFCde registris** (vt jaotis 4), **et seadmete importijad saaksid neid kasutada oma vastavusdeklaratsioonide jaoks** (vt jaotis 5). Lisaks sellele esitavad mõlemad osalejad (kvoodiomanik ja seadmete importija) andmed lubade arvu kohta oma aastaaruannetes (vt jaotis 7.1), kuid mitte tingimata samal aastal.

- Seadmete importija peab teatama (delegeeritud) lubade kasutamisest seadmete importimise aastale järgneval kalendriaastal (nt 2019. aastal imporditud seadmete puhul 31. märtsiks 2020). Seadmete importija märgib loa väljastaja või delegeerija andmed ja loa väljastamise aja.

HFCde registrisse kantud (delegeeritud) load imporditakse automaatselt aruandlusvahendisse, et lihtsustada seadmete importijate aruannete koostamist. Seejärel palutakse importijatel täpsustada, kui palju saadaolevaid lube kasutati tegeliku impordimahu katmiseks.

- Kvoodiomaniku puhul loetakse loa väljastamise ajaks turule laskmise aega, st kvoodi kasutamise aastat. Seepärast peab luba väljastav kvoodiomanik esitama aruande järgmise kalendriaasta 31. märtsiks (nt 2018. aastal väljastatud lubade puhul 31. märtsiks 2019).

Euroopa Komisjon ja vastutavad riiklikud ametiasutused võivad mõlema osaleja esitatud andmeid kontrolli eesmärgil võrrelda.

Lisateave aruannete esitamise kohta on jaotises 7.1 „Aruandekohustus“.

3.4. 2. võimalus. Varem ELi turule lastud gaasiga täidetud seadmete importimine (erijuhtudel)

Põhimõtteliselt on importijal võimalik kasutada HFCsid, mis on ELi turule lastud juba varem, enne kui need eeltäidetud seadmetes (uuesti) ELi imporditakse. Teisisõnu lastakse HFC ELi turule, seejärel eksporditakse, pannakse väljaspool ELi seadmesse ja reimporditakse seadmes ELi. Mahtkaubana tarnitavat gaasi peavad väljaspool ELi asuvatele seadmete tootjatele tarnima otse ekspordivad ettevõtjad ja selle kohta tuleb esitada asjakohane tõend. Sellise juhtumi dokumenteerimise nõue on kehtestatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõike 2 punktis d, milles on sätestatud:

„kui seadmetes sisalduvad fluorosüivesinikud on liidus turule lastud, seejärel eksporditud ja nendega on hiljem täidetud seadmeid väljaspool liitu: saateleht või arve, samuti fluorosüivesinikud turule lasknud ettevõtja kinnitus selle kohta, et fluorosüivesinike kogus on kajastatud või seda kajastatakse liidu turule lastud kogusena ning seda ei ole kajastatud ega kajastata otsetarnena ekspordiks [F-gaaside] määruse¹³ [---] artikli 15 lõike 2 punkti c tähenduses [---] ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014¹⁴ lisa punktile 5C.“

Nimetatud dokumendid on vajalikud vastavusdeklaratsiooni jaoks (vt jaotis 5), mille seadmete importija sellisel juhul väljastab, ning neid tõendavad sõltumatud audiitorid (vt jaotis 6).

Kuna sellist äritegevust ei esine kuigi sageli, on see tõenäoliselt asjakohane väga vähestel juhtudel. Lisaks eeldab see nõuetekohase aastaaruande esitamist (vt jaotis 7.1) a) äriühingult, kes mahtkaubana tarnitud gaasi varem ELi turule lasi, b) mahtkaubana tarnitud gaasi ekspordijalt ja c) seadmete importijalt:

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0517>.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32014R1191>.

- a) äriühing, kes mahtkaubana tarnitud gaasi varem ELi turule lasi, peab olema eksporditud koguse oma kvoodist maha arvanud ega ole tohtinud taotleda aruandelehe 5. jaos järkjärgulise kõrvaldamise ekspordierandit (F-gaaside määruse artikli 15 lõike 2 punkt c);
- b) mahtkaubana tarnitud gaasi eksportija peab teatama enda ELis tehtud ostudest eksporditud mahud (vt aruandelehe osa 3C);
- c) seadmete importija peab aruandelehe 12. osas teatama seadmetes imporditud kogused ning märkima mahtkaubana tarnitud gaasi eksportija ja eksportimise aasta.

Lisateave aastaaruannete esitamise kohta on jaotises 7.1 „Aruandekohustus“.

4. Registreerimine F-gaaside portaalis ja HFCde registri kasutamine

HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõuet ja kvoodisüsteemi rakendatakse veebipõhise HFCde registri (F-gaaside määruse artikkel 17) abil, mille toimimise tagab Euroopa Komisjon. Registris registreeritakse vanadele turul olijatele ja uutele turuletulijatele HFCde turulelaskmiseks eraldatud kvoodid. Sellega jälgitakse ka kvootide ülekandmist kvoodiomanike vahel ja (delegeeritud) lubade andmist kvoodiomanike/loahaldurite poolt seadmete importijatele. Kõikidel kvoodiomanikest äriühingutel, erandi (F-gaaside määruse artikli 15 lõige 2) alla kuuluvate HFCde tarnijatel või saajatel **ning seadmete importijatel, kes lasevad turule HFCsid sisaldavaid eeltäidetud RAC-seadmeid,¹⁵ on seaduslik kohustus registreeruda HFCde registris.**

Samuti on võimalik registreeruda **üksnes** lube haldava äriühinguna, mis võimaldab näiteks tootjatel saada lube ja delegeerida neid eeltäidetud seadmete importijatele. Nendel loahalduritel ei ole F-gaaside määruse (EL) nr 517/2014 alusel kohustusi, näiteks aruande- ega tõendamiskohustusi.

4.1. Äriühingute esmane registreerimine

HFCde register on osa **F-gaaside portaalist**, mis asub kliimameetmete peadirektoraadi veebisaidil (<https://webgate.ec.europa.eu/ods2/resources/domain>). F-gaaside portaal on nii HFCde registri kui ka äriühingute aastaaruannete koostamise lähtepunkt. See on oluline nii F-gaaside kui ka II lisa gaaside seadmete importijatele. Esimene samm aruandlusprotsessis on registreeruda F-gaaside portaalis. Registreerimisjuhend on kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/f-gas/docs/guidance_document_en.pdf.

4.2. Loa saamine

Kui seadmete importijatele või loahalduritele antakse load, peab kvoodiomanik need HFCde registris registreerima. Õigupoolest peaksid lube hankivad importijad ja loahaldurid lubade HFCde registris registreerimist nõudma, kuna importijad saavad neid lube kasutada alles pärast registreerimist.

Järgmised ekraanipildid annavad ülevaate HFCde registri lubade osast.

---

¹⁵ Muud tüüpi seadmete importijad peavad samuti F-gaaside portaalis registreeruma, et koostada oma aastaaruanded.

WELCOME TO THE HFC REGISTRY

This is the HFC Registry, as mandated by Art. 17 of Regulation (EU) No 517/2014. Only producers and importers of HFCs, undertakings supplying or in receipt of exempted HFCs [according to Art. 15(2)] and importers of RAC equipment pre-charged with HFCs need to access the Registry. If any of these apply to your organisation, this must be specified in the business specifications of your profile.

MY QUOTAS:
This part of the HFC Registry is for Importers and producers of bulk HFCs. It allows them to see their allocated reference values and quotas as well as make and receive quota transfers.
NOT APPLICABLE

MY DECLARATIONS:
This part of the HFC Registry allows importers and producers of bulk HFCs to make their yearly declarations of quota need, thus bidding for a possible allocation of quota from the NEW ENTRANTS RESERVE.
NOT APPLICABLE

MY AUTHORIZATIONS:
This part of the HFC Registry allows importers and producers of bulk HFCs to authorise the use of quota allocated to them to importers of precharged refrigeration, air conditioning and heatpump equipment. Such an authorisation allows importers of precharged equipment to account for HFCs imported inside the equipment under the quota system (Art. 14).
ACCESS MY AUTHORIZATIONS

Importijad saavad näha neile antud lube ja aktsepteerida uusi. Selleks tuleb kõigepealt klõpsata rohelist nuppu „**HFC registry**” („HFCde register”) (vt kollane nool), seejärel nuppu „**access my authorisations**” („lubade vaatamine”) (vt punane nool).

Järgmise ekraanipildi ülemises osas on näha äriühingu lubade jääk ja alumises osas kõigi saadud (loahaldurite, nt tootjate puhul ka delegeeritud) lubade nimekiri.

Lubade jäägis on kokku liidetud aastate lõikes saadud / delegeerimisega saadud load ning maha arvatud kasutatud load / delegeeritud load. **Näitajat „authorizations used” („kasutatud load”) ajakohastatakse aga märkimisväärse viivitusega, sest seda on võimalik teha alles pärast iga-aastase aruandlus- ja tõendamisprotsessi täielikku lõpetamist, mistõttu võivad viivitused ulatuda isegi kahe aastani pärast lubade tegelikku kasutamist.**

AUTHORIZATION BALANCE FOR NMORGANIZATION- [redacted]

QUOTA AUTHORIZATION BALANCE PER YEAR

YEAR	BALANCE FROM PREVIOUS YEAR	AUTHORIZATION RECEIVED	AUTHORIZATION USED	AUTHORIZATION DELEGATED	END YEAR BALANCE
2015	0	564983	0	0	564983
2016	564983	500000	0	9010	1055973

Selle ekraanipildi alumises osas on näha saadud load ning loahaldurite puhul ka delegeeritud load (vt jaotis 4.3), mis on loetletud kronoloogilises järjekorras (uusim luba või delegeeritud luba eespool).

AUTHORIZATIONS FOR NMORGANIZATION

This part of the HFC Registry is for importers and producers of bulk HFCs as well as for importers and manufacturers of precharged equipment. The bulk HFC importers/producers can authorise the use of (parts of) their quota to equipment importers and manufacturers for compliance with Art. 14. Equipment importers and manufacturers can receive and list their authorisations obtained. The manufacturers of equipment can also delegate their received authorisations to importers of precharged RAC equipment.

LIST OF ALL MY AUTHORIZATIONS AND DELEGATIONS

SUBMISSION DATE	STATUS	TRANSACTION	TYPE	GRANTOR	BENEFICIARY	AMOUNT (TONNES OF CO2 EQUIVALENT)	ACTIONS
05/10/2016	WAITING FOR ISSUING	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	- 1 500	
04/10/2016	VALID	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	- 9 000	
20/09/2016	VALID	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	- 10	
16/12/2015	VALID	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 64 983	
16/12/2015	VALID	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 500 000	
16/12/2015	VALID	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 500 000	
15/12/2015	CANCELLED	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 65 004	
15/12/2015	REJECTED	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 1	

Quota Unit = tonne CO2 equivalent

Sissetulevate lubade (st need, mille on andnud kvoodiomanik või delegeerinud loahaldur) olekuks on märgitud „waiting for acceptance“ („aktsepteerimise ootel“). Kvoodiomaniku/loahalduri sisestatud loa üksikasjade vaatamiseks klõpsake linnukesega kastikest (vt sinine nool).

QUOTA AUTHORIZATIONS 2015 FOR FGAS UNDERTAKING TEST 01

DATE OF AUTHORIZATION	AUTHORIZATION NUMBER	TYPE	STATUS	AMOUNT AUTHORIZED	UNDERTAKING NAME	ACTIONS
06/07/2015		IN	WAITING FOR ACCEPTANCE	+ 10 000	NMORGANIZATION-	

[BACK TO LIST](#)

Märgitud on luba väljastava üksuse (kvoodiomanik või loahaldur) nimi koos kogusega, mille jaoks luba väljastatakse (käesolevas näites 10 000 CO₂-ekvivalenti). Seadmete importijad peaksid lubade aktsepteerimiseks lihtsalt klõpsama nuppu „**accept**“ („aktsepteeri“) (vt lilla nool). Pidage meeles, et süsteem tühistab sisestatud (delegeeritud) loa automaatselt, kui saaja ei aktsepteeri seda 30 päeva jooksul.

QUOTA AUTHORIZATION BY NMORGANIZATION-- [REDACTED]

Status	Submission date
WAITING FOR ACCEPTANCE	06/07/2015

QUOTA HOLDER DETAILS

ORGANIZATION NAME* NMORGANIZATION-- [REDACTED]	TELEPHONE* ① +321239415	WEBSITE WEBSITE--9415
STREET* street--7507	NO. nrstreet--7507	POSTAL CODE* zipcode--7507
	CITY* city--7507	COUNTRY* Estonia
VAT NUMBER* VAT9415		

RECIPIENT OF AUTHORISATION

Please provide the ID and the name of the beneficiary.
Please ask your beneficiary to give you this information (the ID of a company is found under the "Profile" tab).

BENEFICIARY ID* [REDACTED]	BENEFICIARY NAME* FGAS Undertaking Test 01
-------------------------------	---

AMOUNT AUTHORISED

Please provide the amount of quota to be authorized.

YEAR 2015	AMOUNT AUTHORIZED (TONNES OF CO2 EQUIVALENT)* 10000
--------------	--

OTHER INFORMATION:

COMMENTS FROM UNDERTAKING

COMMENTS FROM BENEFICIARY * (REQUIRED IN CASE OF REJECTION)

REJECT
BACK TO SUMMARY
ACCEPT

Pärast loa aktsepteerimist kuvatakse loa olekuks esialgu „waiting for issuing“ (väljastamise ootel). Pärast väljastamist on loa olek „valid“ (kehtiv).

HFCsid sisaldavate RAC-seadmete importimiseks saab kasutada vaid kehtivaid lube ning ka vastavusdeklaratsioonides (vt jaotis 5) ja aastaaruannetes (vt jaotis 7.1) tohib viidata vaid kehtivatele lubadele.

Saadud load (olek „kehtiv“) on loetletud CO₂-ekvivalentina väljendatud kogustega (käesoleva näite puhul 10 000 CO₂-ekvivalenti).

European Commission > Climate Action > Policies > Fluorinated Gases > Portal

FGAS UNDERTAKING TEST 01   HOME   PROFILE   HFC REGISTRY   REPORTING

QUOTA AUTHORIZATIONS 2015 FOR FGAS UNDERTAKING TEST 01

DATE OF AUTHORIZATION	AUTHORIZATION NUMBER	TYPE	STATUS	AMOUNT AUTHORIZED	UNDERTAKING NAME	ACTIONS
06/07/2015	AUT [REDACTED]	IN	VALID	+ 10 000	NMORGANIZATION [REDACTED]	[b]

BACK TO LIST

Quota Unit = tonne CO2 equivalent

V1.10.1.1 (16/06/2015) | [Top](#) [Contact](#) - [Legal notice](#)

4.3. Loa delegerimine

Äriühingud, kes soovivad lube delegerida, peavad veenduma, et nad on registris äriühingu profiilis registreerunud HFCsid sisaldavate jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade importijate lubade haldurina (valige „YES“ („jah“) kollase noolega osutatud kohas). Kui seda valikut veel märgitud ei ole, saab seda teha ka hiljem, kasutades nuppu „Edit“ („redigeeri“) (vt lilla nool). See väli on täiesti sõltumatu teistest äriühingu profiilil valitavatest väljadest (ja võidakse täita lisaks teistele väljadele), nt mahtkauba/seadmete importija, mahtkauba eksportija.

European Commission > Climate Action > Policies > Fluorinated Gases > Portal

NMORGANIZATION- [REDACTED] HOME PROFILE HFC REGISTRY REPORTING

Status
VALID

PROFILE OF NMORGANIZATION- [REDACTED] (ID : [REDACTED])

ORGANISATION DETAILS:

ORGANISATION NAME * NMORGANIZATION- [REDACTED] TELEPHONE * +321239914 WEBSITE http://www.x9914.com

STREET * str--7831 NUMBER 1 POSTAL CODE * cp7831 CITY * Cargovil, Vilvoorde COUNTRY * Belgium

VAT NUMBER * VAT9914

Check if your EU VAT number is valid or check with your Member State authority

USERS:

FIRST NAME	LAST NAME	E-MAIL	ACTIONS
Test ODS new	TEST LAST	ep.user002@gmail.com	
Iname--9661	Iname--9661	9661email@climaOds2010.yyy	
Oeko	INSTITUT	ecas.test@oeko.de	

QUESTIONS:

BUSINESS SPECIFICATIONS:

ARE YOU A PRODUCER/IMPORTER OF HFCs * Yes No

ARE YOU A PRODUCER/IMPORTER/EXPORTER OF OTHER FLUORINATED GREENHOUSE GASES (NON-HFCs) LISTED IN ANNEX I OR II * Yes No

ARE YOU AN UNDERTAKING IN RECEIPT OF EXEMPTED HFCs * Yes No

ARE YOU AN UNDERTAKING DESTROYING FLUORINATED GREENHOUSE GASES LISTED IN ANNEX I OR II * Yes No

ARE YOU AN EXPORTER OF HFCs * Yes No

ARE YOU AN UNDERTAKING USING FLUORINATED GREENHOUSE GASES LISTED IN ANNEX I OR II AS FEEDSTOCK * Yes No

ARE YOU IMPORTING PRODUCTS AND EQUIPMENT CONTAINING FLUORINATED GREENHOUSE GASES LISTED IN ANNEX I OR II * Yes No

Importer of Refrigeration, AC and heatpump equipment containing HFCs

Importer of other products and equipment

ARE YOU MANAGING AUTHORISATIONS FOR IMPORTERS OF REFRIGERATION, AC AND HEATPUMP EQUIPMENT CONTAINING HFCs? * Yes No

SHOW BUSINESS SPECIFICATIONS HISTORY

SHOW REGISTRATION HISTORY

EDIT

Loahaldurid võivad saadud lube (nende osi) delegerida. Lubade vastuvõtmist on kirjeldatud jaotises 4.2.

Lubade (nende osade) delegeerimiseks peavad loahaldurid kõigepealt sisenema F-gaaside portaali HFCde registrisse (vt kollane nool) ja seejärel lubade haldamise ossa (vt punane nool).

CLIMATE ACTION
F-Gas

European Commission > Climate Action > Policies > Fluorinated Gases > Portal

FGAS UNDERTAKING TEST 01 HOME PROFILE **HFC REGISTRY** REPORTING

WELCOME TO THE HFC REGISTRY

This is the HFC Registry, as mandated by Art. 17 of Regulation (EU) No 517/2014. Only producers and importers of HFCs, undertakings supplying or in receipt of exempted HFCs [according to Art. 15(2)] and importers of RAC equipment pre-charged with HFCs need to access the Registry. If any of these apply to your organisation, this must be specified in the business specifications of your profile.

MY QUOTAS:
This part of the HFC Registry is for importers and producers of bulk HFCs. It allows them to see their allocated reference values and quotas as well as make and receive quota transfers.
NOT APPLICABLE

MY DECLARATIONS:
This part of the HFC Registry allows importers and producers of bulk HFCs to make their yearly declarations of quota need, thus bidding for a possible allocation of quota from the NEW ENTRANTS RESERVE.
NOT APPLICABLE

MY AUTHORIZATIONS:
This part of the HFC Registry allows importers and producers of bulk HFCs to authorise the use of quota allocated to them to importers of precharged refrigeration, air conditioning and heatpump equipment. Such an authorisation allows importers of precharged equipment to account for the quota imported inside the equipment under the quota system (Art. 14).
ACCESS MY AUTHORIZATIONS

Siin saavad loahaldurid näha saadud ja delegeeritud luba. Delegeerimiseks tuleb esmalt valida vastav saadud luba (olek peab olema „valid“ („kehtiv“)), klõpsates selleks kollasel nupul „view“ („kuva“) (vt sinine nool).

LIST OF ALL MY AUTHORIZATIONS AND DELEGATIONS

SUBMISSION DATE	STATUS	TRANSACTION	TYPE	GRANTOR	BENEFICIARY	AMOUNT (TONNES OF CO2 EQUIVALENT)	ACTIONS
20/09/2016	VALID	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	- 10	
16/12/2015	VALID	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 64 983	
16/12/2015	VALID	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 500 000	
16/12/2015	VALID	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 500 000	
15/12/2015	CANCELLED	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 65 004	
15/12/2015	REJECTED	AUTHORIZATION	IN	NMORGANIZATION-	NMORGANIZATION-	+ 1	

Lubade ülevaates kuvatakse loa alusel saadaolev kogus (punasega märgistatud allpool), millest on maha arvatud kasutatud ja delegeeritud kogused. Täiendavaks delegeerimiseks klõpsake nuppu „Make a Delegation“ („delegeeri“) (vt sinine nool).

European Commission > Climate Action > Policies > Fluorinated Gases > Portal

NMORGANIZATION: [redacted] HOME PROFILE HFC REGISTRY REPORTING

QUOTA AUTHORIZATION BY NMORGANIZATION- [redacted]

Status	Issued on	Long number
VALID	18/12/2015	PRO-DU03-APPL-2015-00000099

QUOTA HOLDER DETAILS

ORGANISATION NAME: NMORGANIZATION- [redacted] TELEPHONE: +321239428 WEBSITE: http://www.x9428.com

STREET: str--7515 NO.: 1 POSTAL CODE: cp7515 CITY: Dordrecht COUNTRY: Netherlands

VAT NUMBER: VAT9428

RECIPIENT OF AUTHORISATION

Please provide the ID and the name of the beneficiary.
Please ask your beneficiary to give you this information (the ID of a company is found under the "Profile" tab).

BENEFICIARY ID: [redacted] BENEFICIARY NAME: NMORGANIZATION [redacted]

AMOUNT AUTHORISED

Please provide the amount of quota to be authorized.

YEAR: 2015 AMOUNT (TONNES OF CO2 EQUIVALENT): 500000

DELEGATION OF AUTHORIZATIONS

HIDE DELEGATIONS

STATUS	DATE	BENEFICIARY NAME	BENEFICIARY COUNTRY	AMOUNT DELEGATED (TONNES OF CO2 EQUIVALENT)	ACTIONS
Valid	20/09/2016	NMORGANIZATION- [redacted]	Belgium (BE)	10	[b]

Remaining from this authorization (tonnes of CO2 equivalent): 499990

MAKE A DELEGATION

Järgmises delegerimisaknas sisestage saaja ID-tunnus ja nimi (vt punasega märgitud osa) ning delegeritav kogus (vt kollasega märgitud osa). Lõpetamiseks klõpsake „submit“ („esita“) (vt sinine nool).

Teil palutakse kinnitada delegeritav kogus, klõpsates „yes“ („jah“).

Lubade ülevaates on uus delegeritud kogus nüüd olekuga „waiting for acceptance“ („aktsepteerimise ootel“).

LIST OF ALL MY AUTHORIZATIONS AND DELEGATIONS							
SUBMISSION DATE	STATUS	TRANSACTION	TYPE	GRANTOR	BENEFICIARY	AMOUNT (TONNES OF CO2 EQUIVALENT)	ACTIONS
04/10/2016	WAITING FOR ACCEPTANCE	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION- [redacted]	NMORGANIZATION- [redacted]	- 9 000	[D]
20/09/2016	VALID	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION- [redacted]	NMORGANIZATION- [redacted]	- 10	[D]

Kui saaja on delegeeritud koguse registris aktsepteerinud (nagu selgitatud jaotises 4.2), on see olekuga „waiting for issuing“ („väljastamise ootel“).

LIST OF ALL MY AUTHORIZATIONS AND DELEGATIONS							
SUBMISSION DATE	STATUS	TRANSACTION	TYPE	GRANTOR	BENEFICIARY	AMOUNT (TONNES OF CO2 EQUIVALENT)	ACTIONS
04/10/2016	WAITING FOR ISSUING	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION- [REDACTED]	NMORGANIZATION [REDACTED]	- 9 000	[a]

Pärast väljastamist on delegeeritud koguse olek „valid“ („kehtiv“).

04/10/201	VALID	DELEGATION	OUT	NMORGANIZATION- [REDACTED]	NMORGANIZATION [REDACTED]	- 9 000	[a]
-----------	-------	------------	-----	----------------------------	---------------------------	---------	-----

Saaja saab HFCsid sisaldavate RAC-seadmete importimiseks kasutada vaid kehtivaid lube ja delegeeritud lube ning ka vastavusdeklaratsioonides (vt jaotis 5) ja aastaaruannetes (vt jaotis 7.1) tohib viidata vaid kehtivatele lubadele ja delegeeritud lubadele.

5. Vastavusdeklaratsioon ja seonduvad dokumendid

Tõendamiskohustus seoses sellega, et eeltäidetud seadmetes kasutatavaid HFCsid on arvesse võetud HFCde järkjärgulise kõrvaldamise ELi süsteemis, **lasub seadmete importijal**, sest importija on kohustatud tagama nõuete täitmise eeltäidetud seadmete turule laskmisel (st vabasse ringlusse lubamisel pärast importi). Kui importija ei esita vajalikke tõendeid, ei saa ta seadmeid turule lasta.

Selleks peavad HFCsid sisaldavate RAC-seadmete importijad koostama **vastavusdeklaratsiooni**,¹⁶ kui nad impordivad seadmete saadetise ja lubavad selle vabasse ringlusse. Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2016/879¹⁷ on kehtestatud üksikasjalik kord seoses vastavusdeklaratsiooniga – rakendusmääruse (EL) 2016/879 I lisas esitatud vastavusdeklaratsiooni vorm on esitatud jaotises 10.1 „Importija vastavusdeklaratsioon“. Seadmete importija märgib vastavusdeklaratsioonis, millist võimalust ta kasutas (vt jaotised 3.2–3.4), et võtta arvesse imporditud seadmetes sisalduvaid HFCsid HFCde järkjärgulise kõrvaldamise süsteemis.

HFCdega eeltäidetud seadmete importimisel tuleb alati esitada vastavusdeklaratsioon. Seda nõuet ei kohaldata importijate suhtes, kes impordivad vähem kui 100 CO₂-ekvivalenttonni HFCsid aastas.

Vastavusdeklaratsioonile kirjutab alla seadmete importija esindaja. Importijad peavad tagama, et deklaratsiooni koopia on tollile kättesaadav liidus vabasse ringlusse lubamisega seotud tollideklaratsiooni esitamise ajal.

Iga vastavusdeklaratsiooni puhul peab seadmete importija säilitama dokumente imporditud seadmete tüübi ja koguse, samuti seadmetes sisalduvate HFCde koguste kohta väljendatuna massiühikutes ja teisendatuna CO₂-ekvivalentidesse. Need dokumendid ei pea olema lisatud tollile esitatavale vastavusdeklaratsiooni koopiale. Reimpordi korral (2. võimalus, vt jaotis 3.4) tuleb esitada täiendavad dokumendid. Teave nõutavate dokumentide kohta on jaotises 10.2.

Importija on kohustatud säilitama vastavusdeklaratsiooni ja sellega seotud dokumente **vähemalt viis aastat** pärast seadme turule laskmist.

Importija vastavusdeklaratsioon ja sellega seotud dokumendid tuleb tõendada, nagu on kirjeldatud jaotises 6. Lisaks sellele on importijad kohustatud igal aastal esitama tõendamisprotsessi tulemuste aruande (vt jaotis 6).

ELis asuvate seadmetootjate vastavusdeklaratsioon

Eeltäidetud RAC-seadmeid tootvad ELi tootjad on samuti kohustatud seadme ELi turule laskmisel koostama vastavusdeklaratsiooni, millele kirjutab alla esindaja. Nõutavate dokumentide loetelu erineb veidi importijatelt nõutavate dokumentide loetelust, täpsem teave on esitatud jaotises 10.2. Sarnaselt importijatega peavad ka ELi tootjad säilitama vastavusdeklaratsioone ja nendega seotud dokumente vähemalt viis aastat.

ELi tootjate vastavusdeklaratsioonide suhtes ei kohaldata aga tõendamisnõuet. Seetõttu ei kehti käesoleva juhendi jaotises 6 esitatud teave ELi tootjate kohta.

Kokkuvõtte ELi tootjate kohustustest on esitatud ka jaotises 7.4.

¹⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=CELEX%3A32016R0879>.

6. Sõltumatu tõendamine ja tulemuste esitamine

Seadmete importijate vastavusdeklaratsioonid ja seotud dokumendid (vt jaotis 5) peab tõendama sõltumatu välisaudiitor. Jaotises 6.1 kirjeldatakse, mida täpselt audiitor kontrollib.

Audiitor peab olema kas akrediteeritud vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ (heitearuannete tõendamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames) või olema importija asukohaliikmesriigis finantsaruannete akrediteeritud tõendaja.

Tõendamisdokumentis kinnitab audiitor täpsusastet. Eeldatavat täpsusastet selgitatakse jaotises 6.2; audiitori kinnituse vorm on esitatud jaotises 10.2.

Juhendi I lisas on esitatud täieliku tõendamisaruaande vorm elementidega, mida peaks sisaldama fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruanne.

Seadmete importija kohustus on esitada tõendamisdokument Euroopa Komisjonile (vt jaotis 6.3) ja anda aru audiitori kinnituse kohta seoses täpsusastmega. Aruandevorm, mida seadmete importijad kasutavad teabe esitamiseks Euroopa Komisjonile, on identne selles juhendis esitatud vormiga, mis on ette nähtud kasutamiseks audiitoritele (vt jaotis 10.2). Selleks et lihtsustada seadmete importijate erapooletut aruandlust tõendamistulemuste kohta, on seadmete importijal soovitatav paluda audiitoril kasutada tõendamisdokumentis seda vormi.

Audiitor peab tõendamise lõpetama (vt jaotis 6.1) ning seadmete importija tõendamisaruaande esitama (jaotis 6.3, kasutades jaotises 10.2 esitatud vormi) turule laskmise aastale järgneva kalendriaasta 31. märtsiks. See kuupäev langeb kokku aastaaruande esitamise tähtpäevaga (vt jaotis 7.1), mis on samuti tõendamisprotsessi osa, nagu on selgitatud jaotises 6.1. Näiteks peaks seadmete importija olema 31. märtsiks 2019 esitanud tõendamisdokumendi vastavusdeklaratsioonide kohta seoses 2018. aasta impordiga ning ka aastaaruande 2018. aasta impordi kohta.

Pidage meeles, et kuigi seadmete impordiga seotud iga-aastasele aruandekohustusele (vt jaotis 7.1) kehtib aastaimpordi künnis üle 500 CO₂-ekvivalenttonni, kohaldatakse vastavusdeklaratsiooni(de) tõendamise ja tõendamistulemuste Euroopa Komisjonile esitamise kohustuse korral aastakünnist 100 CO₂-ekvivalenttonni. Näiteks kui äriühingu import moodustab 200 CO₂-ekvivalenttonni, ei pea ta nendest kogustest teatama, kuid on kohustatud üles laadima tõendamisaruaande, milles peaks kajastuma aastane import (200 CO₂-ekvivalenttonni). Kuna tõendaja peab aastast importi niigi kontrollima, ei tekita vastava teabe lisamine tõendamisaruaandesse lisakoormust. Peale selle oleks sõltumatu audiitori töö märksa lihtsam, kui käesoleval juhul äriühing koostaks aruaande ning sõltumatu tõendamise aluseks saaks võtta asjaomase kokkuvõtte väljatrüki.

Äriühingud, kelle import jääb alla künnise 500 CO₂-ekvivalenttonni aastas, peavad tõendamisaruaande üleslaadimisel (6.3 „Tõendamisdokumentide esitamine”) sisestama kvoodilubade koguse, mis on kinnitatud sõltumatu audiitori aruaandes.

Kogu import peab olema lubadega kaetud. Artiklit 14 ei kohaldata üksnes nende importijate suhtes, kes impordivad HFCsid väiksemas koguses kui 100 CO₂-ekvivalenttonni aastas. See tähendab, et HFCsid alla selle künnise jäävas koguses impordivad äriühingud ei pea hankima lube ega väljastama vastavusdeklaratsioone. Äriühingud, kes impordivad HFCsid koguses alla 100 CO₂-ekvivalenttonni aastas, peaksid ühtse haldusdokumendi (SAD) lahtris 44 kasutama TARICi koodi Y951¹⁸ – nii loetakse vastavusdeklaratsiooni esitamise nõue tollidokumentis mittekohaldatavaks.

---

¹⁸ TARICi (Tarif Intégré de l'Union européenne; Euroopa Liidu integreeritud tariifistik) kood kajastab konkreetsete toodete ELi importimisel kohaldatavaid eri eeskirju. TARICi koodi Y951 kasutamise kohta esitatakse

6.1. Mida audiitor kontrollib?

Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2016/879¹⁷ on kehtestatud sõltumatu audiitori poolse tõendamise seotud kord (F-gaaside määruse artikli 14 lõike 4 alusel). Rakendusmääruse artikli 3 lõikes 1 on sätestatud, et sõltumatu audiitor kontrollib importijate vastavusdeklaratsioonide ja seotud dokumente (vt jaotis 5) seoses järgmisega:

- vastavusdeklaratsioonides ja seonduvates dokumentides (vt jaotis 5) sisalduva teabe täpsus ja täielikkus asjaomaseid tehinguid käsitlevate ettevõtja andmete põhjal;
- vastavusdeklaratsiooni(de) ja seonduvate dokumentide (vt jaotis 5) kooskõla aastaaruannetega, mis esitatakse vastavalt artiklile 19 (vt jaotis 7.1);
- kui seadmete importija viitab vastavusdeklaratsioonis (vt jaotis 5) loale (vt 1. võimalus jaotises 3.3): nõuetekohaste lubade olemasolu, võrreldes HFCde registrisse (vt jaotis 4) kantud andmeid dokumentidega, mis tõendavad turule laskmist;
- kui seadmete importija viitab vastavusdeklaratsioonis (vt jaotis 5) varem turule lastud HFCde reimpordile (vt 2. võimalus jaotises 3.4): HFCd algselt turule lasknud ettevõtja kinnituse¹⁹ olemasolu.

6.2. Täpsusastmed

Rakendusmääruse artikli 3 lõikes 2 on sätestatud, et audiitor esitab kinnituse täpsusastme kohta:

„Sõltumatu audiitor esitab tõendamisdokumendi, mis sisaldab [---] kontrolli tulemusi [---]. [sealhulgas] kinnitust asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastme kohta.“

Aruandluse täpsusastmed on sätestatud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotistes 11 ja 12 ning komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõike 2 punktis b.

Audiitor kontrollib, kas täpsusaste vastab määruse (EL) nr 517/2014 artiklile 19 ning ka komisjoni rakendusmäärustele (EL) nr 1191/2014 ja (EL) 2016/879, võttes arvesse, et:

- komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotist 11 kohaldatakse imporditud eeltäidetud seadmete kategooriates turule lastud täitegaasi füüsilisele üldkogusele;
- komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotist 12 kohaldatakse eksporditud gaasile, mida kasutatakse seadmete täitmiseks väljaspool ELi;
- komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa punktidega 11 ja 12 sätestatakse mõlemad aruanded „tonnides täpsusega kolm kohta pärast koma“.
- komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõike 2 punktis b nõutakse, et teave fluorosüivesinike üldkoguste kohta esitatakse kilogrammides ja CO₂-ekvivalenttonnides;
- komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõike 2 punktis b nõutakse ühtlasi, et teave igas ühikus sisalduva koguse (täitekoguse) kohta ümardatakse lähima grammini. Konkreetseid täitekoguseid ei pea äriühingud määruse (EL) nr 517/2014 artikli 19 alusel teatama. Need arvutatakse pigem elektroonilisel aruandevormil üksnes kvaliteedikontrolli jaoks.

Täpsusastme kinnituse vormi leiab jaotisest 10.2 „Tõendamine ja tõendamisdokumentide esitamine“.

õiguslik deklaratsioon selle kohta, et kaubad on määruse (EL) nr 517/2014 artikli 15 lõike 2 alusel vabastatud turule lastavate fluorosüivesinike koguste vähendamise nõudest.

¹⁹ Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõike 2 punkti d kohane kinnitus, vt jaotised 3.4 ja 5.

6.3. Tõendamisdokumentide esitamine

Importija peab esitama tõendamisdokumendi ja toetavad dokumendid elektrooniliselt turule laskmise aastale järgneva kalendriaasta 31. märtsiks. **Tõendamisaruanne tuleks esitada aruandlusvahendi kaudu, mis on kättesaadav HFCde registris (oranž nupp ülal paremas nurgas – „reporting“ („aruandlus“)).**

Andmete elektroonilist esitamist on selgitatud **F-gaaside ettevõtlusandmete hoidla (BDR) kasutusjuhendis**, mis on mitmes keeles kättesaadav aadressil <https://bdr.eionet.europa.eu/help/fgases>.

Aruandlusvahendis on teie äriühingu kaustas **ümbrike ja alamkogude** nimekirjas kaks alamkogu. Looge alamkogu pealkirjaga **„Upload of verification documents (equipment importers)“** („Tõendamisdokumentide üleslaadimine (seadmete importijad)“ uus ümbrik ja esitage tõendamisdokument (-dokumendid), kasutades tõendamisaruannde lühiküsimustikku.

Importija peab veebivahendis märkima audiitori tähelepanekud seoses asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastmega.

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artiklis 4 on sätestatud:

„Importija esitab komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 artikli 1 kohaselt kättesaadavaks tehtud aruandlusvahendi kaudu käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 osutatud tõendamisdokumendi eelneva kalendriaasta kohta igal aastal 31. märtsiks, märkides sellele audiitori tähelepanekud seoses asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastmega.“

Veebivahendis nõutav teave audiitori tähelepanekute kohta seoses asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastmega on sama ülesehitusega mis täpsusastme kinnituse vormi (vt jaotis 10.2) osa „2) Tõendamise sisu“, mis algab leheküljel 45.

7. Seadmete importijate ja tootjate muud kohustused

7.1. Aruandekohustus

Aruandekohustusi (F-gaaside määruse artikkel 19) kohaldatakse kõikide F-gaase ja II lisa gaase sisaldavate toodete ja seadmete (**mitte üksnes RAC-seadmete**) importijate suhtes. Iga ettevõtja, kes impordib aastas vähemalt 500 CO₂-ekvivalenttonni selliseid gaase (sh segusid) sisaldavaid tooteid või seadmeid, on kohustatud esitama järgmise teabe (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014²⁰ lisa jaotis 11):

- seadmetes/toodetes sisalduvate F-gaaside ja II lisa gaaside kogus tonnides kategooriate kaupa;
- iga kategooria ühikute arv.

See aruanne tuleb esitada järgneva kalendriaasta 31. märtsiks.

Teisendatuna tavaliselt külmaainetena kasutatavate HFCde ja segude füüsilistesse kogustesse vastab teavitamiskünnis 500 CO₂-ekvivalenttonni 350 kilogrammile HFC-134a-le, 127 kg-le R404A-le, 240 kg-le R410A-le ja 282 kg-le R407C-le.

Lisaks on HFCsid sisaldavate RAC-seadmete importijatel täiendavad aruandekohustused seoses artikli 14 kohase HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude täitmisega:

- lubasid kasutavad seadmete importijad (1. võimalus jaotises 3.3) esitavad andmed HFCsid sisaldavate RAC-seadmete importimist hõlmavate lubade kasutamise ja allikate kohta (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotis 13). Selleks imporditakse HFCde registrisse kantud (delegeeritud) load automaatselt aruandlusvahendisse. Seejärel palutakse importijatel täpsustada, kui palju saadaolevaid lube kasutati komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotises 11 esitatud tegeliku impordimahu katmiseks.
- 2. nõuete täitmise võimalust (reimport, vt jaotis 3.4) kasutavad seadmete importijad teatavad vastavad HFCde kogused ning nimetavad eksportiva ettevõtja ja eksportimise aasta (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotis 12).

Lisateave aruannete esitamise kohta on BDRi F-gaaside veebilehel aadressil <https://bdr.eionet.europa.eu/help/fgases>.

F-gaase või II lisa gaase sisaldavate toodete ja seadmete väljaspool ELi asuvate tootjate roll

Kuna aruandekohustus on suunatud seadmete importijale, ei saa seadmete tootjad esitada tsentraalselt ühisaruannet, mis hõlmaks mitut seadmete importijat ELis. Seadmete importija võib siiski individuaalselt anda seadmete tootjale juurdepääsu oma äriühingu kontodele HFCde registris (vt jaotis 4) ja seega võimaldada seadmete tootja esindajal importija nimel aruandekohustust täita.

7.2. F-gaase sisaldavate seadmete turulelaskmise keelud

F-gaaside määruses on sätestatud mitu F-gaase sisaldavate toodete ja seadmete turulelaskmise piirangut (artikkel 11 ja III lisa), mis hõlmavad näiteks järgmisi tooteid ja seadmeid:

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/et/TXT/?uri=CELEX:32014R1191>.

- kodumajapidamistes kasutatavad külmikud ja sügavkülmikud, mis sisaldavad HFCsid GWPga 150 või enam (alates 1. jaanuarist 2015);
- ärilisel eesmärgil kasutamiseks mõeldud külmikud ja sügavkülmikud (hermeetiliselt suletud seadmed):
  - mis sisaldavad HFCsid GWPga 2 500 või enam (alates 1. jaanuarist 2020),
  - mis sisaldavad HFCsid GWPga 150 või enam (alates 1. jaanuarist 2022);
- mis tahes paiksed jahutusseadmed, mis sisaldavad HFCsid GWPga 2 500 või enam (alates 1. jaanuarist 2020);
- teisaldatavad siseruumides kasutatavad kliimaseadmed (hermeetiliselt suletud seadmed, mida lõppkasutaja saab ühest ruumist teise viia), mis sisaldavad HFCsid GWPga 150 või enam (alates 1. jaanuarist 2020);
- alla 3 kg fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavad ühe siseosaga kliimaseadmed, mis sisaldavad või mille käitamiseks on vaja fluoritud kasvuhoonegaase, mille GWP on 750 või enam (alates 1. jaanuarist 2025);
- tuletõrjeseadmed, mis sisaldavad HFC-23 (alates 1. jaanuarist 2016);
- tehnilised aerosoolid, mis sisaldavad HFCsid GWPga 150 või enam (alates 1. jaanuarist 2018);
- XPS-vahud (keelatud alates 1. jaanuarist 2020) ja muud vahud (alates 1. jaanuarist 2023), mis sisaldavad HFCsid GWPga 150 või enam.

Kohaldatakse teatavaid erandeid (nt ohutusega seotud põhjustel, meditsiiniliste kasutusala ja väga madalate temperatuuride korral). Vt F-gaaside määruse III lisa, mis sisaldab keeldude täielikku loetelu ja lisateavet.

7.3. Märgistamine

I lisa gaase sisaldavad seadmed peavad olema märgistatud (F-gaaside määruse artikkel 12 ja komisjoni rakendusmäärus märgistuse vormi kohta). Märgiselt peab nähtuma:

- asjaolu, et seade või toode sisaldab F-gaase, ning F-gaasi tööstuslik nimetus;
- kogus väljendatuna massi ja CO₂-ekvivalendiga;
- gaasi globaalse soojendamise potentsiaal (GWP).

See teave tuleb lisada kasutusjuhenditesse ning suurema kui 150 GWPga F-gaaside puhul ka reklaamis kasutatavatesse kirjeldustesse.

Turule lastavate seadmete nõuetekohase märgistamise eest vastutab importija, kuid märgised lisab tavaliselt tootja.

7.4. Kokkuvõte F-gaase sisaldavate seadmete ELi asuva tootja kohustustest

ELi tootjate kohustused kattuvad põhimõtteliselt seadmete importijate kohustustega. Praktikas esineb siiski erinevusi, kuna ELi tootja valmistatud seadmetes kasutatavad HFCd on sageli juba turule lastud. Allolevas lahtris on esitatud lühiülevaade ELi tootjaga seotud nõuetest.

ELi seadmetootjatel on F-gaaside määrase alusel eri kohustused, nende seas alljärgnevad.

- **HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude ja HFCde kvoodisüsteemi järgimine.** Sarnaselt importijatega peavad RAC-seadmete ELi tootjad koostama **vastavusdeklaratsiooni**, milles kinnitavad, et ELi turule lastavad HFCdega täidetud tooted on arvesse võetud HFCde kvoodisüsteemis – **välja arvatud** juhul, kui aastakünnist 100 CO₂-ekvivalenttonni ei ületata –, ning peavad säilitama kõiki toetavaid dokumente. Üksikasjalik teave on jaotises 5.
- **Eeltäidetud seadmetes eksporditavate gaaside suhtes ei kehti HFCde järkjärgulise kõrvaldamise nõude erand.** Gaasi müümiseks (ELi gaasitootjate poolt) ja vabasse ringlusse lubamiseks pärast importi on vaja kvoote. See kehtib ka siis, kui HFCsid müüakse seadmete tootjale, kes kavatses HFC-seadmed seejärel ekspordida. Kvoote ei ole siiski vaja, kui HFCd imporditakse mahtkaubana muu tolliprotseduuriga kui vabasse ringlusse lubamine ja eksporditakse seadmetes, ilma et HFCd kunagi ELi turule lastaks.
- **Turulelaskmise piirangud** kehtivad nii importijatele kui ka ELi tootjatele, kes lasevad tooteid ja seadmeid ELi turule (F-gaaside määrase artikkel 11 ja III lisa; vt ka jaotis 7.2 „F-gaase sisaldavate seadmete turulelaskmise keelud“).
- **Seadmete märgistamise** nõuded kehtivad nii importijatele kui ka ELi tootjatele (F-gaaside määrase artikkel 12 ja komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2068, millega kehtestatakse märgistuse vorm; vt ka selle dokumendi jaotis 7.3 „Märgistamine“).

8. Fluoritud kasvuhoonegaasid

8.1. F-gaasid, mis on loetletud F-gaaside määruse I lisas

F-gaaside määruse (EL) nr 517/2014 I lisas loetletud fluoritud kasvuhoonegaasid ning nende CASi number (Chemical Abstracts Service'i registrinumbr) ja tüüpilised rakendused.

Tööstuslik nimetus	Keemiline nimetus (tavanimetus)	Keemiline valem	GWP	CASi number	Tüüpilised rakendused
1. jagu: fluorosüsivesinikud (HFCd)					
HFC-23	Trifluorometaan (fluoroform)	CHF ₃	14 800	75-46-7	Madala temperatuuri külmaaine Tulekustutusaine
HFC-32	Difluorometaan	CH ₂ F ₂	675	75-10-5	Külmaaine Külmaainete segude koostisaine
HFC-41	Fluorometaan (metüülfluoriid)	CH ₃ F	92	593-53-3	Pooljuhtide tootmine
HFC-125	Pentafluoretaan	CHF ₂ CF ₃	3 500	354-33-6	Külmaainete segude koostisaine Tulekustutusaine
HFC-134	1,1,2,2-tetrafluoroetaan	CHF ₂ CHF ₂	1 100	359-35-3	Tüüpilist rakendust praegu ei ole.
HFC-134a	1,1,1,2-tetrafluoroetaan	CH ₂ FCF ₃	1 430	811-97-2	Külmaaine Külmaainete segude koostisaine Ekstraheeriv solvent Propellent meditsiinilistele ja tehnilistele aerosoolidele Gaseeriv aine ekstrudeeritud vahtpolüstüreenidele (XPS) vahtpolüuretaanidele (PUR)
HFC-143	1,1,2-trifluoroetaan	CH ₂ FCH ₂ F	353	430-66-0	Tüüpilist rakendust praegu ei ole.
HFC-143a	1,1,1-trifluoroetaan	CH ₃ CF ₃	4 470	420-46-2	Külmaainete segude koostisaine
HFC-152	1,2-difluoroetaan	CH ₂ FCH ₂ F	53	624-72-6	Ei ole tavakasutuses.
HFC-152a	1,1-difluoroetaan	CH ₃ CHF ₂	124	75-37-6	Propellent spetsiaalsetele tehnilistele aerosoolidele Gaseeriv aine ekstrudeeritud vahtpolüstüreenidele (XPS) Külmaaine
HFC-161	Fluoroetaan (etüülfluoriid)	CH ₃ CH ₂ F	12	353-36-6	Ei ole tavakasutuses Katsetatud R22 alternatiivina, ei ole ärilises kasutuses

Tööstuslik nimetus	Keemiline nimetus (tavanimetus)	Keemiline valem	GWP	CASI number	Tüüpilised rakendused
HFC-227ea	1,1,1,2,3,3,3-heptafluoropropaan	CF ₃ CHF CF ₃	3 220	431-89-0	Külmaaine Propellent meditsiinilistele aerosoolidele Tulekustutusaine Gaseeriv aine vahtudele
HFC-236cb	1,1,1,2,2,3-heksafluoropropaan	CH ₂ FCF ₂ CF ₃	1 340	677-56-5	Külmaaine Gaseeriv aine
HFC-236ea	1,1,1,2,3,3-heksafluoropropaan	CHF ₂ CH FCF ₃	1 370	431-63-0	Külmaaine Gaseeriv aine
HFC-236fa	1,1,1,3,3,3-heksafluoropropaan	CF ₃ CH ₂ CF ₃	9 810	690-39-1	Tulekustutusaine Külmaaine
HFC-245ca	1,1,2,2,3-pentafluoropropaan	CH ₂ FCF ₂ CHF ₂	693	679-86-7	Külmaaine Gaseeriv aine
HFC-245fa	1,1,1,3,3-pentafluoropropaan	CHF ₂ CH ₂ CF ₃	1 030	460-73-1	Vahtu gaseeriv aine polüuretaanile (PUR) Lahusti erirakendusteks
HFC-365 mfc	1,1,1,3,3-pentafluorobutaan	CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	794	406-58-6	Vahtu gaseeriv aine polüuretaanile (PUR) ja fenoolvahutudele Lahustite segude koostisaine
HFC-43-10 mee	1,1,1,2,2,3,4,5,5,5-dekafluoropentaan	CF ₃ CHF CHF ₂ CF ₂ CF ₃	1 640	138495- 42-8	Lahusti erirakendusteks Gaseeriv aine vahtudele
2. jagu: perfluorosüsivesinikud (PFCd)					
PFC-14	Tetrafluorometaan (perfluorometaan, süsiniktetrafluoriid)	CF ₄	7 390	75-73-0	Pooljuhtide tootmine Tulekustutusaine
PFC-116	Heksafluoroetaan (perfluoroetaan)	C ₂ F ₆	12 20 0	76-16-4	Pooljuhtide tootmine
PFC-218	Oktafluoropropaan (perfluoropropaan)	C ₃ F ₈	8 830	76-19-7	Pooljuhtide tootmine
PFC-3-1-10 (R-31-10)	Dekafluorobutaan (perfluorobutaan)	C ₄ F ₁₀	8 860	355-25-9	Füüsikalised uuringud Tulekustutusaine
PFC-4-1-12 (R-41-12)	Dodekafluoropentaan (perfluoropentaan)	C ₅ F ₁₂	9 160	678-26-2	Täppispuhastuslahustid Harva kasutatav külmaaine
PFC-5-1-14 (R-51-14)	Tetradekafluorohexaan (perfluorohexaan)	C ₆ F ₁₄	9 300	355-42-0	Jahutusvedelik erirakendustes Lahusti
PFC-c-318	Oktafluorotsüklobutaan (perfluorotsüklobutaan)	c-C ₄ F ₈	10 30 0	115-25-3	Pooljuhtide tootmine
3. jagu: muud perfluoritud ühendid					
	Väävelheksafluoriid	SF ₆	22 80 0	2551-62- 4	Gaasisolatsioon kõrgepingejaotlates Kaitsegaas magneesiumi tootmiseks Söövitamine ja

Tööstuslik nimetus	Keemiline nimetus (tavanimetus)	Keemiline valem	GWP	CASI number	Tüüpilised rakendused
					puhastamine pooljuhtide tööstuses

8.2. F-gaaside määruse II lisas loetletud muud fluoritud kasvuhoonegaasid

Tavanimetus / tööstuslik nimetus	Keemiline valem	GWP
1. jagu: küllastumata (kloro)fluorosüivesinikud		
HFC-1234yf	$\text{CF}_3\text{CF}=\text{CH}_2$	4
HFC-1234ze	trans — $\text{CHF}=\text{CHCF}_3$	7
HFC-1336 mzz	$\text{CF}_3\text{CH}=\text{CHCF}_3$	9
HCFC-1233zd	$\text{C}_3\text{:}_2\text{ClF}_3$	4,5
HCFC-1233xf	$\text{C}_3\text{:}_2\text{ClF}_3$	1
2. jagu: fluoritud eetrid ja alkoholid		
HFE-125	CHF_2OCF_3	14 900
HFE-134	$\text{CHF}_2\text{OCHF}_2$	6 320
HFE-143a	CH_3OCF_3	756
HCFE-235da2 (isofluoraan)	$\text{CHF}_2\text{OCHClCF}_3$	350
HFE-245cb2	$\text{CH}_3\text{OCF}_2\text{CF}_3$	708
HFE-245fa2	$\text{CHF}_2\text{OCH}_2\text{CF}_3$	659
HFE-254cb2	$\text{CH}_3\text{OCF}_2\text{CHF}_2$	359
HFE-347 mcc3 (HFE-7000)	$\text{CH}_3\text{OCF}_2\text{CF}_2\text{CF}_3$	575
HFE-347pcf2	$\text{CHF}_2\text{CF}_2\text{OCH}_2\text{CF}_3$	580
HFE-356pcc3	$\text{CH}_3\text{OCF}_2\text{CF}_2\text{CHF}_2$	110
HFE-449sl (HFE-7100)	$\text{C}_4\text{F}_9\text{OCH}_3$	297
HFE-569sf2 (HFE-7200)	$\text{C}_4\text{F}_9\text{OC}_2\text{:}_5$	59
HFE-43-10pccc124 (H-Galden 1040x) HG-11	$\text{CHF}_2\text{OCF}_2\text{OC}_2\text{F}_4\text{OCHF}_2$	1 870
HFE-236ca12 (HG-10)	$\text{CHF}_2\text{OCF}_2\text{OCHF}_2$	2 800
HFE-338pcc13 (HG-01)	$\text{CHF}_2\text{OCF}_2\text{CF}_2\text{OCHF}_2$	1 500
HFE-347 mmy1	$(\text{CF}_3)_2\text{CFOCH}_3$	343
2,2,3,3,3-pentafluoropropanool	$\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{OH}$	42
Bis(trifluorometüül)metanool	$(\text{CF}_3)_2\text{CHOH}$	195
HFE-227ea	$\text{CF}_3\text{CHFOCF}_3$	1 540
HFE-236ea2 (desfluoraan)	$\text{CHF}_2\text{OCHF}_2\text{CF}_3$	989
HFE-236fa	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{OCF}_3$	487
HFE-245fa1	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{OCF}_3$	286

Tavanimetus / tööstuslik nimetus	Keemiline valem	GWP
HFE 263fb2	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{OCH}_3$	11
HFE-329 mcc2	$\text{CHF}_2\text{CF}_2\text{OCF}_2\text{CF}_3$	919
HFE-338 mcf2	$\text{CF}_3\text{CH}_2\text{OCF}_2\text{CF}_3$	552
HFE-338 mmz1	$(\text{CF}_3)_2\text{CHOCHF}_2$	380
HFE-347 mcf2	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{OCF}_2\text{CF}_3$	374
HFE-356 mec3	$\text{CH}_3\text{OCF}_2\text{CHF}_2\text{CF}_3$	101
HFE-356 mm1	$(\text{CF}_3)_2\text{CHOCH}_3$	27
HFE-356pcf2	$\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{OCF}_2\text{CHF}_2$	265
HFE-356pcf3	$\text{CHF}_2\text{OCH}_2\text{CF}_2\text{CHF}_2$	502
HFE 365 mcf3	$\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{OCH}_3$	11
HFE-374pc2	$\text{CHF}_2\text{CF}_2\text{OCH}_2\text{CH}_3$	557
	- $(\text{CF}_2)_4\text{CH}(\text{OH})$ -	73
3. jagu: muud perfluoritud ühendid		
Perfluoropolümetüülisopropüül-eeter (PFPMIE)	$\text{CF}_3\text{OCF}(\text{CF}_3)\text{CF}_2\text{OCF}_2\text{OCF}_3$	10 300
Lämmastiktrifluoriid	NF_3	17 200
Trifluorometüülväävelpentafluoriid	SF_5CF_3	17 700
Perfluorotsüklopropan	$\text{c-C}_3\text{F}_6$	17 340

8.3. Segu üldise globaalse soojendamise potentsiaali arvutamise meetod

Komisjoni määruse (EL) nr 517/2014 IV lisast. Segu üldise globaalse soojendamise potentsiaali (GWP) arvutamise meetod:

segu GWP arvutatakse kaalutud keskmisena, mis saadakse iga üksikaine massiosa ja tema GWP korrutiste liitmisel, hõlmates ka fluoritud kasvuhoonegaaside hulka mitte kuuluvad, määruse (EL) nr 517/2014 I, II ja IV lisas loetletud ained.

$\Sigma [(aine X \% \times GWP) + (aine Y \% \times GWP) + \dots (aine N \% \times GWP)]$, kus % on massiosa, mille lubatud hälve on +/- 1 %.

1. näide. Valemit kohaldatakse täielikult HFCdest koosneva gaaside segu (R-404A) suhtes: 44 % HFC-125 (GWP = 3 500), 52 % HFC-143a (GWP = 4 470) ja 4 % HFC-134a (GWP = 1 430):

$\Sigma (44 \% \times 3 500) + (52 \% \times 4 470) + (4 \% \times 1 430)$
 → GWP kokku = 3 922

2. näide. Valemit kohaldatakse sellise gaaside segu (R-413A) suhtes, mis sisaldab ka mitte-HFCsid:

88 % HFC-134a (GWP = 1 430), 9 % PFC-218 (GWP = 8 830) ja 3 % isobutaan/R-600a (GWP = 3):

$\Sigma (88 \% \times 1 430) + (9 \% \times 8 830) + (3 \% \times 3)$

Juhend seadmete importijatele

→ GWP kokku = 2 053,19

NB! Vastavalt F-gaaside määruse määratlustele loetakse segu (näiteks R-413A), mille koostises on nii HFCd kui ka mitte-HFCd, täielikult fluorosüivesinikuks. Seega, kui R-413A impordikogus teisendatakse CO₂-ekvivalentideks, tuleb kasutada üldist GWPd 2 053,19.

9. Levinud segud

Alljärgnevas tabelis on loetletud veebipõhise aruandlusvahendi esialgses nimekirjas sisalduvad segud.

Segu	Koostisosad	GWP*
R-404A	HFC-125: 44 %; HFC-134a: 4 %; HFC-143a: 52 %	3 922
R-407A	HFC-32: 20 %; HFC-125: 40 %; HFC-134a: 40 %	2 107
R-407C	HFC-32: 23 %; HFC-125: 25 %; HFC-134a: 52 %	1 774
R-407F	HFC-32: 30 %; HFC-125: 30 %; HFC-134a: 40 %	1 825
R-407H	HFC-125: 15 %; HFC-134a: 52,5 %; HFC-32: 32,5 %	1 495
R-410A	HFC-32: 50 %; HFC-125: 50 %	2 088
R-413A	HFC-134a: 88 %; PFC-218: 9 %; R-600a: 3 %	2 053
R-417A	HFC-125: 46,6 %; HFC-134a: 50 %; R-600: 3,4 %	2 346
R-417B	HFC-125: 79%; HFC-134a: 18,3 %; R-600: 2,7 %	3 027
R-422A	HFC-125: 85,1 %; HFC-134a: 11,5 %; R-600a: 3,4 %	3 143
R-422B	HFC-125: 55 %; HFC-134a: 42 %; R-600a: 3 %	2 526
R-422D	HFC-125: 65,1 %; HFC-134a: 31,5 %; R-600a: 3,4 %	2 729
R-423A	HFC-134a: 53 %; HFC-227ea: 47 %	2 280
R-424A	HFC-125: 50,5 %; HFC-134a: 47 %; R-600: 1 %; R-600a: 0,9 %; R-601a: 0,6 %	2 440
R-425A	HFC-227ea: 12 %; HFC-134a: 69,5 %; HFC-32: 18,5 %	1 505
R-426A	HFC-125: 5,1 %; HFC-134a: 93 %; R-600: 1,3 %; R-600a: 0,6 %	1 508
R-427A	HFC-32: 15 %; HFC-125: 25 %; HFC-134a: 50 %; HFC-143a: 10 %	2 138
R-428A	HFC-125: 77,5 %; HFC-143a: 20 %; R-290: 0,6 %; R-600a: 1,9 %	3 607
R-434A	HFC-125: 63,2 %; HFC-134a: 16 %; HFC-143a: 18 %; R-600a: 2,8 %	3 245
R-437A	HFC-125: 19,5 %; HFC-134a: 78,5 %; R-600: 1,4 %; R-601: 0,6 %	1 805
R-438A	HFC-32: 8,5 %; HFC-125: 45 %; HFC-134a: 44,2 %; R-600: 1,7 %; R-601a: 0,6 %	2 265
R-442A	HFC-32: 31 %; HFC-125: 31 %; HFC-134a: 30 %; HFC-152a: 3 %; HFC-227ea: 5 %	1 888
R-448A	HFC-125: 26 %; HFC-134a: 21 %; HFC-32: 26 %; HFC-1234yf: 20 %; HFC-1234ze: 7 %	1 387
R-449A	HFC-125: 24,7 %; HFC-134a: 25,7 %; HFC-32: 24,3 %; HFC-1234yf: 25,3 %	1 397
R-450A	HFC-134a: 42 %; HFC-1234ze: 58 %	605
R-452A	HFC-125: 59 %; HFC-32: 11 %; HFC-1234yf: 30 %	2 140
R-453A	HFC-227ea: 5 %; HFC-134a: 53,8 %; HFC-32: 20 %; R-600: 0,6 %; R-601a: 0,6 %	1 765
R-454A	HFC-32: 35 %; HFC-1234yf: 65 %	239
R-454B	HFC-32: 68,9 %; HFC-1234yf: 31,1 %	466
R-507A	HFC-125: 50 %; HFC-143a: 50 %	3 985
R-508A	HFC-23: 39 %; PFC-116: 61 %	13 214
R-508B	HFC-23: 46 %; PFC-116: 54 %	13 396

* GWP väärtused on tabelis esitatud ümardatuna. Veebisüsteem arvutab GWP vastavalt iga koostisaine sisaldusele segus ning F-gaaside määruuse (EL) nr 517/2014 I, II ja IV lisas esitatud GWPdele ja meetodile.

10. Vastavusdeklaratsiooni ja täpsusastme kinnituse vormid

10.1. Importija vastavusdeklaratsioon

F-gaaside määruse (EL) nr 517/2014 artiklile 14 vastavust tõendav deklaratsioon on pärit komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 lisast; rakendusmäärus on rakendusakt, millega kehtestati üksikasjalik kord seoses F-gaaside määruse artikli 14 kohase vastavusdeklaratsiooniga ja selle deklaratsiooni tõendamiseks sõltumatu audiitori poolt.

Vormi täisteksti leiab järgmiselt lehelt (lk 42).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014⁽¹⁾ artikliga 14 ette nähtud vastavusdeklaratsioon

Meie [äriühingu nimi:] .....,

[käibemaksukohustuslase number:] .....,

[kui olete seadmete importija, märkige registreerimisnumber F-gaaside portaalis:] .....,

kinnitame oma ainuvastutusel, et selliste eeltäidetud seadmete turulelaskmisel, mille me impordime liitu või toodame liidus, on nendes seadmetes sisalduvad fluorosüsivesinikud määruse (EL) nr 517/2014⁽¹⁾ IV peatükis osutatud kvoodisüsteemis arvesse võetud, sest:

[palun märkige linnukesega vastav variant / vastavad variandid; fluorosüsivesinikud loetakse kvoodisüsteemis arvesse võetuks, kui on märgitud üks või mitu allpool nimetatud varianti]

- A. meil on vabasse ringlusse lubamise ajal määruse (EL) nr 517/2014 artikli 18 lõike 2 kohaselt antud ning artiklis 17 osutatud registris registreeritud luba kasutada määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 15 sätestatud tingimustel fluorosüsivesinike tootja või importija kvooti, mis katab seadmetes sisalduvate fluorosüsivesinike koguse.
- B. [üksnes seadmete importijatele] seadmetes sisalduvad fluorosüsivesinikud on liidus turule lastud, seejärel eksporditud ja hiljem on seadmed nendega täidetud väljaspool liitu, ning fluorosüsivesinikud turule lasknud ettevõtja on kinnitanud, et fluorosüsivesinike kogus on kajastatud või seda kajastatakse liidu turule lastud kogusena ning seda ei ole kajastatud ega kajastata otsetarnena ekspordiks määruse (EL) nr 517/2014 artikli 15 lõike 2 punkti c tähenduses vastavalt määruse (EL) nr 517/2014 artiklile 19 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014⁽²⁾ lisa punktile 5C.
- C. [üksnes liidus toodetud seadmete puhul] fluorosüsivesinikud, millega seadmed on täidetud, on turule lasknud fluorosüsivesinike tootja või importija määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 15 sätestatud tingimustel.

[seadusliku esindaja nimi ja ametikoht] .....,

[seadusliku esindaja allkiri] .....,

[kuupäev] .....

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 150, 20.5.2014, lk 195).

⁽²⁾ Komisjoni 30. oktoobri 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1191/2014, millega määratakse kindlaks fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 19 osutatud aruande vorm ja esitusviis (ELT L 318, 5.11.2014, lk 5).

10.2. Tõendamine ja tõendamisdokumentide esitamine

Rakendusmääruse artikli 3 lõikes 2 on sätestatud, et audiitor esitab kinnituse täpsusastme kohta.

„Sõltumatu audiitor esitab tõendamisdokumendi, mis sisaldab [---] kontrolli tulemusi ... [sealhulgas] kinnitust asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastme kohta.”

Täpsusastme kinnituse vorm algab järgmisel leheküljel (lk 44).

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artiklis 4 on sätestatud:

„Importija esitab komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 artikli 1 kohaselt kättesaadavaks tehtud aruandlusvahendi kaudu käesoleva määruse artikli 3 lõikes 2 osutatud tõendamisdokumendi eelneva kalendriaasta kohta igal aastal 31. märtsiks, märkides sellele audiitori tähelepanekud seoses asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastmega.”

Veebivahendis nõutav teave asjakohaste dokumentide ja deklaratsioonide täpsusastme kohta on sama ülesehitusega mis alljärgneva täpsusastme kinnituse vormi osa „2) Tõendamise sisu”.

Ühe liidus vabasse ringlusse lubamist käsitleva tollideklaratsiooniga hõlmatud seadmete importijate vastavusdeklaratsioonide aluseks olevad dokumendid on järgmised²¹:

- vabasse ringlusse lubatud seadmete loetelu, mis sisaldab järgmist teavet:
  - i) teave mudeli kohta;
  - ii) sama mudeli ühikute arv;
  - iii) igas mudelis sisalduvate HFCde tüüp;
  - iv) igas ühikus sisalduvate HFCde kogus ümardatuna lähima grammini;
  - v) HFCde üldkogus kilogrammides ja CO₂-ekvivalenttonnides;
- tollideklaratsioon seadmete vabasse ringlusse lubamiseks liidus;
- ainult juhul, kui seadmetes sisalduvad HFCd on liidus turule lastud, seejärel eksporditud ja nendega on hiljem täidetud seadmeid väljaspool liitu:
  - i) saateleht või arve;
  - ii) HFCd turule lasknud ettevõtja kinnitus selle kohta, et HFCde kogus on kajastatud või seda kajastatakse liidu turule lastud kogusena ning seda ei ole kajastatud ega kajastata otsetarnena ekspordiks²².

ELis seadmeid HFCdega täitvate tootjate puhul on nõutavad järgmised dokumendid:

- seadmete loetelu ning seadmetes sisalduvate HFCde tüüp ja kogus kilogrammides iga tüübi kohta; ei ole vajalik, kui on olemas tõendid selle kohta, et seadmetes sisalduvad HFCd olid enne seadmete täitmist eelnevalt turule lastud, nt hangitud teiselt äriühingult;
- saateleht või arve, kui varem turule lastud HFCd tarniti teise äriühingu poolt;
- asjakohane tollideklaratsioon, kui HFCd imporditi ja lubati vabasse ringlusse tootja poolt enne seadmete täitmist;
- tõendid, et asjakohased tolliprotseduurid on täidetud seadmete turule laskmisel, kui HFCd on imporditud ja tootja ei ole neid enne täitmist turule lasknud;
- loetelu, millest nähtub seadmetes sisalduvate HFCde kogus, kui HFCd on tootnud tootja ise.

²¹ NB! ELis HFCdega täidetud seadmete kohta säilitatav dokumentatsioon on veidi erinev. Vt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõige 1.

²² Vt määruse (EL) nr 517/2014 artikli 15 lõike 2 punkt c ja artikkel 19 ning komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa punkt 5C (1).

2) Tõendamise sisu

F-gaaside määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 teises lõigus viidatud sõltumatu audiitor tõendab seadmete importija kohta järgmise teabe.

Kinnitus täpsusastme kohta (vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 3 lõikele 2 ja artikli 3 lõike 1 punktidele a–d)

a) Vastavusdeklaratsiooni(de)s ja seonduvates dokumentides sisalduv teave on kooskõlas F-gaaside määruse (EL) nr 517/2014 artikli 19 kohase aruandega^{28, 29}.

- Jah
 Ei

b) Vastavusdeklaratsiooni(de)s ja seonduvates dokumentides³⁰ sisalduv teave on asjaomaseid tehinguid käsitlevate ettevõtja andmete põhjal piisava kindlusega täpne ja täielik.

- Jah
 Ei

c) HFCde registris³¹ oli eespool nimetatud kalendriaasta 31. detsembri seisuga piisavalt lube kõigi juhtumite jaoks, mille puhul vastavusdeklaratsiooni(de)s oli valitud võimalus A³².

- Jah
 Ei
 Võimalust A ei ole üheski nimetatud aasta vastavusdeklaratsioonis kasutatud.

d) Fluorosüsvivesinikud turule lasknud ettevõtja on esitanud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõike 2 punkti d kohase kinnituse kõigi juhtumite kohta, mille puhul vastavusdeklaratsiooni(de)s valiti võimalus B,³² ja kinnitus katab asjaomased kogused.

- Jah
 Ei
 Võimalust B ei ole üheski nimetatud aasta vastavusdeklaratsioonis kasutatud.

Ainult äriühingute puhul, kes jäävad alla F-gaaside määruse artikli 19 kohase aruandekohustuse künnise 500 CO₂-ekvivalenttonni:

sisestage kvoodilubade kogus (CO₂-ekvivalenttonnides ümardatuna lähima täistonnini), mis on kinnitatud sõltumatu audiitori aruandes ning mis on vajalik nimetatud aastal imporditud jahutus- või kliimaseadmetes või soojuspumpades turule lastud HFCde katmiseks: CO₂-ekvivalenttonni.

²⁸ ... ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotistega 11 ja 12.

²⁹ Juhul kui ei ole esitatud määruse (EL) nr 517/2014 artikli 19 kohast aruannet, mis hõlmab komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotisi 11 ja 12, või kui ettevõtja on esitanud nullaruande, milles sedastatakse, et äriühing ei olnud kohustatud aruannet esitama:

- tuleks vastata jaatavalt, kui kõnealuse kalendriaasta jooksul imporditud eeltäidetud RAC-seadmetes turule lastud HFCde üldkogus oli väiksem kui 500 CO₂-ekvivalenttonni vastavalt vastavusdeklaratsioonidele ja seonduvatele dokumentidele;
- tuleks vastata eitavalt, kui kõnealuse kalendriaasta jooksul imporditud eeltäidetud RAC-seadmetes turule lastud HFCde üldkogus oli 500 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem vastavalt vastavusdeklaratsioonidele ja seonduvatele dokumentidele.

³⁰ Seonduvad dokumendid on täpsustatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõikes 2 ning hõlmavad näiteks tollidokumente.

³¹ Määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 17 osutatud register.

³² Vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 lisale.

11. Lisateave

F-gaaside valdkonna kontaktisikud

https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/f-gas/docs/contact_list_en.pdf

Euroopa Komisjoni fluoritud kasvuhooonegaaside veebileht

https://ec.europa.eu/clima/policies/f-gas_et

Käesolev dokument „Juhend: eeltäidetud seadmete importimine“ ja muud suunised on kättesaadavad Euroopa Komisjoni F-gaaside veebilehel jaotises „**Documentation**“.

I lisa. Tõendamisaruaude vorm

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruaude elemendid		Selgitused
I) Aruaude- ja tõendamiskohustuste kokkuvõte		Audiitor peaks oma aruaudes esitama asjakohaste aruaude- ja tõendamiskohustuste kokkuvõtte.
Vastavusdeklaratsioonid	Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõige 2: „Lõikes 1 osutatud eeltäidetud seadme turule laskmisel tagavad tootjad ja importijad, et vastavus lõikega 1 on täielikult dokumenteeritud, ning koostavad seda käsitleva vastavusdeklaratsiooni. [---] Lõikes 1 osutatud seadme tootjad ja importijad peavad säilitama dokumente ja vastavusdeklaratsiooni vähemalt viis aastat pärast seadme turule laskmist.“ Artikli 14 lõige 1: „Alates 1. jaanuarist 2017 ei lasta liidu turule jahutusseadmeid, kliimaseadmeid või soojuspumpasid, mis on täidetud fluorosüsivesinikega, mida ei ole IV peatükis osutatud kvoodisüsteemis arvesse võetud.“	
Aruandekohustus	Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 19 lõige 4: „Iga ettevõtja, kes laskis eelneval kalendriaastal turule 500 CO ₂ -ekvivalenttonni või rohkem toodetes ja seadmetes sisalduvaid fluoritud kasvuhoonegaase ja II lisas loetletud gaase, teatab hiljemalt 31. märtsiks 2015 ja sellest alates igal aastal komisjonile VII lisas osutatud andmed iga nimetatud aine kohta asjaomasel kalendriaastal.“	
Tõendamiskohustused	Artikli 14 lõige 2: „[---] Kui seadmetes olevaid fluorosüsivesinikke ei ole enne seadmete täitmist turule lastud, tagavad seadme importijad alates 1. jaanuarist 2018, et eelmise kalendriaasta dokumentide täpsust ja vastavusdeklaratsiooni on igal aastal hiljemalt 31. märtsiks tõendanud sõltumatu audiitor. [---].“	Asjaolu, et määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõikes 1 osutatakse kvoodisüsteemile, tähendab, et künnis 100 CO ₂ -ekvivalenttonni HFCsid aastas kehtib ka eeltäidetud seadmete kohta. Artikli 14 eesmärk oli tagada, et seadmetes sisalduvate HFCde suhtes kohaldataks sama korda nagu mahtkaubana tarnitavate HFCde suhtes, ning mitte kehtestada

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
		<i>rangemaid eeskirju.</i>
Tõendamisega seotud aruandlus	Artikli 19 lõige 5: „Iga seadmete importija, kes laseb turule eeltäidetud seadmed, milles olevad fluorosüsivesinikud ei ole turule lastud enne seadme täitmist, esitab komisjonile tõendava dokumendi kooskõlas artikli 14 lõikega 2.“	<i>Ettevõtjad laadivad tõendamisaruande üles EEA ettevõtlusandmete hoidlas (https://bdr.eionet.europa.eu/) ettevõtja F-gaaside aruannete kausta alamkogus „Upload of verification documents (equipment importers)“ („Tõendamisdokumentide üleslaadimine (seadmete importijad)“) 31. märtsiks.</i>
II) Ettevõtja andmed		Audiitor peaks selgelt märkima ettevõtja, kelle aruannet tõendati.
Organisatsiooni nimi		
Organisatsiooni aadress		
Käibemaksukohustuslase number		
Ainuesindaja ELis		<i>Ainuesindaja märkimine on asjakohane juhul, kui aruandev ettevõtja asub väljaspool ELi.</i>
Ainuesindaja aadress		
Kontaktisik (eesnimi, perekonnanimi)		<i>ELis asuvate aruandvate ettevõtjate puhul märgitakse ettevõtja kontaktisik(ud). Väljaspool ELi asuvate aruandvate ettevõtjate puhul märgitakse ainuesindaja kontaktisik(ud).</i>
Kontaktisiku e-posti aadress		

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
III) F-gaase käsitleva aruande andmed		On äärmiselt oluline märkida selgelt ettevõtja aruanne, mida tõendati, sest ettevõtjad võivad BDRis esitada aruandest mitu versiooni.
Tehingu aasta		<i>Tehingu aasta on HFCde tootmise või importimise aasta.</i>
Esitatud aruande URL BDRis		
BDRis esitamise kuupäev ja kellaaeg		
Tegevused	☐ <i>ELi tootja, kes toodab:</i> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>HFCsid (I lisa, 1. jagu);</i> ☐ <i>muid määruse (EL) nr 517/2014 I või II lisas loetletud fluoritud gaase.</i> ☐ <i>Importija (mahtkaubana tarnitavad gaasid), kes impordib:</i> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>HFCsid (I lisa, 1. jagu) või HFCsid sisaldavaid segusid (sh eelnevalt segatud polüoolid);</i> ☐ <i>muid määruse (EL) nr 517/2014 I või II lisas loetletud fluoritud gaase.</i> ☐ <i>Mahtkaubana tarnitavate gaaside eksportija</i> ☐ <i>ELis asuv lähteainete kasutaja</i> ☐ <i>ELis asuv hävitamisega tegelev äriühing</i> ☐ <i>I või II lisas loetletud F-gaase sisaldavate toodete/seadmete importija:</i> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>HFCdega või HFCsid sisaldavate segudega eeltäidetud jahutus- või kliimaseadmete või soojuspumpade importija;</i> ☐ <i>määruse (EL) nr 517/2014 I või II lisas loetletud fluoritud gaase sisaldavate muude toodete või seadmete importija.</i> ☐ <i>Ettevõtja, kes on andnud teisele ettevõtjale loa kasutada oma HFCde kvooti:</i> <ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>ettevõtja, kes on oma kvoodi saanud üksnes artikli 16 lõike 2 kohase teate alusel (uutele turuletulijatele eraldatud reserv) (JA</i> 	Valige tõendatud aruandes kajastatud tegevused.

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
	<p>kes on andnud loa HFCde kvoodi kasutamiseks).</p> ☐ Ettevõtja ei ole kohustatud aruannet esitama (nullaruanne)	
IV) Kontekst		Audiitor peaks esitama kokkuvõtte ettevõtja tegevusraamistikus toimunud asjakohastest muudatustest.
Muudatused võrreldes eelnenud aastatega		<i>Loetlege muudatused ettevõtja tegevuses, muud ametiasutuste nõuded, uued gaasid jne.</i>
V) Tõendamisprotsessi kokkuvõte		Tõendamisprotsessi kohta on täiendavad suunised esitatud dokumendis „Verification by Auditors“, mis on kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/f-gas/docs/guidance_to_verifiers_en.pdf .
Tõendamismeetod		<i>Kirjeldage üksikasjalikult tõendamismeetodit.</i>
▪ Riskihindamine		<i>(Suur, keskmine, väike risk)</i>
▪ Valimi moodustamise strateegia		<i>(Andmete täielik kontrollimine, juhuslik valik vms)</i>
▪ Tõendamisele kulunud aeg (päevades)		
Kohapealse kontrolli andmed	Tõendamise käigus külastatud ettevõtjad:	
▪ Kontrollkäigu (-käikude) kuupäev(ad):		
▪ Kontrollkäigu(d) teinud F-gaaside (juht-)audiitori(te) / tehniliste ekspertide nimi (nimed):		

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid	Selgitused
▪ <i>Põhjendus selle kohta, miks kontrollkäiku ei tehtud:</i>	

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
VI) Tõendamise tulemused		
Üldine hinnang		Üldised märkused tuleb esitada eeskätt allpool nimetatud kategooriate kohta.
<ul style="list-style-type: none"> Täpsus/ebakindlus 		<p>Kas kõiki nõutavaid andmeid peetakse täpselt ja täielikuks? Kas on järgitud konservatiivsuspõhimõtet? Kas audiitoril on tõendeid selle kohta, et seadmetes sisalduvad HFCd, mida kajastati jaotises 12, (loaga seotud erandite alusel, mida on täpsustatud vastavusdeklaratsioonivõimaluse B all) olid enne mahtkaubana ekspordimist ja seadmetes uuesti importimist ELi kvoodisüsteemis tegelikult arvesse võetud?</p> <p>Kas audiitor on kindlaks teinud, et jaotises 11P („Muud tooted ja seadmed“) teatatud tooteid/seadmeid ei tohiks kajastada jahutus- ja kliimaseadmete või soojuspumpadena jaotistes 11A–11F?</p>
<ul style="list-style-type: none"> Täielikkus 		Kas on teatatud kõigist määrusega hõlmatud F-gaasidest? Kas F-gaaside aruande kõik asjaomased jaotised on täidetud?
<ul style="list-style-type: none"> Kooskõla eelmise aruandega 		Eeskätt peaksid audiitorid kontrollima, kas varud 1. jaanuari seisuga vastavad eelnenud aastal 31. detsembri seisuga teatatud varudele (kehtib üksnes juhul, kui ettevõtja esitab andmeid ka mahtkaubana tarnitavate gaaside varude kohta jaotises 4 või hävitamisele kuuluvate varude kohta jaotises 8).
<ul style="list-style-type: none"> Sisemine kooskõla 		Kas aruande eri jaotistes sisestatud andmete vahel esineb vasturääkivusi?
<ul style="list-style-type: none"> Läbipaistvus 		Kirjeldage, kas on olemas selge ja läbipaistev

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
		<i>kontrolljälg.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andmehaldus- ja kontrollisüsteem 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ <i>Andmehaldus hõlmab kõiki tehnika tasemele vastava kvaliteedijuhtimissüsteemi osi, sh põhitöötajate kvalifikatsioon, dokumenteeritud andmekogumismenetlused ja kontrollimenetlused, andmete arhiveerimine ja sisekontroll.</i> ☐ <i>Andmehaldus hõlmab teatavaid kvaliteedijuhtimissüsteemi osi, sh kvalifikatsioon, dokumenteeritud menetlused ja kontroll, andmete arhiveerimine ja sisekontroll.</i> ☐ <i>Andmehaldus ei põhine dokumenteeritud kvaliteedijuhtimissüsteemil.</i> 	<i>Audiitorid peaksid hindama ettevõtja kohaldatavat andmehaldus- ja kontrollisüsteemi.</i>
Kvoodilubade tõendatud vajadus HFCde puhul, mille ettevõtja lasi nimetatud kalendriaastal ELi turule imporditud jahutus- ja kliimaseadmetes ning soojuspumpades [väljendatuna CO₂-ekvivalenttonnides ja arvutatuna kooskõlas määrusega (EL) nr 517/2014]		<i>Audiitorid peaksid märkima kvoodilubade tõendatud vajaduse, mis teatatakse jaotises 13D.</i>

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
Audiitori peamised järeldused		<i>Peamised tõendamisel tehtud järeldused, mille ettevõtjad esitavad tõendamisaruaande üleslaadimisel BDRi.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tõendamisotsus</i> 	<p>Viisime läbi kontrolli eesmärgiga teha kindlaks, kas F-gaaside aruanne on piisavalt usaldusväärne ega sisalda olulisi väärkajastamisi.</p> <p>Auditiotsus: oleme auditeerinud F-gaaside aruandlust eespool kirjeldatud viisil. Kontrolli tulemusi arvestades ...</p> <p>☐ kinnitame piisava kindlusega, et F-gaaside aruandlus on rahuldav ja täpne;</p> <p>☐ kinnitame piisava kindlusega ning alljärgnevate märkustega, et F-gaaside aruandlus on rahuldav ja täpne (esitada märkused);</p> <p>☐ ei ole võimalik piisava kindlusega kinnitada, et F-gaaside aruandlus ei sisalda olulisi väärkajastamisi.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Vastavusdeklaratsiooni(de)s ja seonduvates dokumentides sisalduv teave on kooskõlas F-gaaside määruse (EL) nr 517/2014 artikli 19 kohase aruandega</i> 	<p>☐ <i>Jah</i></p> <p>☐ <i>Ei</i></p>	<p><i>Juhul kui ei ole esitatud määruse (EL) nr 517/2014 artikli 19 kohast aruannet, mis hõlmab komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1191/2014 lisa jaotisi 11 ja 12, või kui ettevõtja on esitanud nullaruande, milles sedastatakse, et äriühing ei olnud kohustatud aruannet esitama:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>tuleks vastata jaatavalt, kui kõnealuse kalendriaasta jooksul imporditud eeltäidetud RAC-seadmetes turule lastud HFCde üldkogus oli väiksem kui 500 CO₂-ekvivalenttonni vastavalt vastavusdeklaratsioonidele ja seonduvatele dokumentidele;</i>

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
		<ul style="list-style-type: none"> tuleks vastata eitavalt, kui kõnealuse kalendriaasta jooksul imporditud eeltäidetud RAC-seadmetes turule lastud HFCde üldkogus oli 500 CO₂-ekvivalenttonni või rohkem vastavalt vastavusdeklaratsioonidele ja seonduvatele dokumentidele.
<ul style="list-style-type: none"> Vastavusdeklaratsiooni(de)s ja seonduvates dokumentides sisalduv teave on asjaomaseid tehinguid käsitlevate ettevõtja andmete põhjal piisava kindlusega täpne ja täielik. 	☐ Jah ☐ Ei	Seonduvad dokumendid on täpsustatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 lõikes 2 ning hõlmavad näiteks tollidokumente.
<ul style="list-style-type: none"> HFCde registris oli eespool nimetatud kalendriaasta 31. detsembri seisuga piisavalt lube kõigi juhtumite jaoks, mille puhul vastavusdeklaratsiooni(de)s oli valitud võimalus A. 	☐ Jah ☐ Ei ☐ Võimalust A ei ole üheski nimetatud aasta vastavusdeklaratsioonis kasutatud.	HFCde registrile osutatakse määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 17. See moodustab osa F-gaaside portaalist ja lubade süsteemist aadressil https://webgate.ec.europa.eu/ods2/ . Võimalus A vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 lisale
<ul style="list-style-type: none"> Fluorosüivesinikud turule lasknud ettevõtja on esitanud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 artikli 2 	☐ Jah ☐ Ei ☐ Võimalust B ei ole üheski nimetatud aasta vastavusdeklaratsioonis kasutatud.	Võimalus B vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2016/879 lisale

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
<i>lõike 2 punkti d kohase kinnituse kõigi juhtumite kohta, mille puhul vastavusdeklaratsiooni(de)s valiti võimalus B, ja kinnitus katab asjaomased kogused.</i>		
Nimetatud aastal imporditud jahutus- või kliimaseadmetes või soojuspumpades turule lastud HFCde katmiseks vajalike kvoodilubade kogus	<i>[CO₂-ekvivalenttonnides]</i>	<i>Ainult äriühingute puhul, kes jäävad alla F-gaaside määruse artikli 19 kohase aruandekohustuse künnise 500 CO₂-ekvivalenttonni. Äriühingute puhul, kes esitasid artikli 19 kohase aruande, peaks siin märgitav arv olema sama mis eespool osutatud „Kvoodilubade tõendatud vajadus“. Kogused esitatakse CO₂-ekvivalenttonnides ümardatuna lähima täistonnini.</i>
Audiitori parandusettepanek(ud)		<i>Kui on vaja teha ettepanekuid, tuleks need esitada selliselt, et määruse rakendamisega kursis olevad isikud saavad neist aru ettevõtja menetlusi täpselt tundmata.</i>

Fluoritud kasvuhoonegaase käsitleva määruse (EL) nr 517/2014 artikli 14 lõike 2 kohase, sõltumatu audiitori tehtava tõendamise aruande elemendid		Selgitused
VII) Teave audiitori ja akrediteeringu kohta		
Juhtaudiitor		
Sõltumatu ülevaataja		<i>Esitage akrediteeritud tõendamisasutuse poolse sõltumatu ülevaataja andmed.</i>
Kontaktaadress		
Tõendamislepingu kuupäev		
Templijälg ja allkirjad, kuupäev		<i>Juhtaudiitori ja sõltumatu ülevaataja allkirjad tõendamisasutuse nimel</i>
Audiitor/tõendamisasutus on:	☐ akrediteeritud vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ või ☐ akrediteeritud tõendama finantsaruandeid kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusaktidega.	
Akrediteerimistunnistus		<i>Väljastamise number ja kuupäev</i>